

Ketenmonitor Wvggz

2024

OPENBAAR MINISTERIE

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uitgave: 1.0

Inhoud

Inleiding	1
1. Crisismaatregel.....	4
1.1 Aantal beschikkingen en genomen Crisismaatregelen.....	4
1.2 Politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens en historisch overzicht.....	5
1.3 Horen van de betrokkene.....	7
2. Voortzettingen.....	8
2.1 Aantallen VCM	8
2.2 Crisismaatregel en voortzettingen CM.....	9
3. Zorgmachtigingen	11
3.1 Afgegeven beschikkingen Zorgmachtigingen	11
3.2 Voorbereiding verzoekschrift Zorgmachtiging.....	14
3.3 Verkennend onderzoek.....	19
3.4 Zorgmachtigingen met toepassing 2.3 Wet forensische zorg.....	22
3.5 Beëindigingen van verplichte zorg	23
3.6 Eigen plan van aanpak.....	24
3.7 Aantal personen en aantal machtigingen per persoon	25
3.8 Doorlooptijden voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging	26
3.9 Doorlooptijd van betrokkene geïnformeerd door GD tot indienen verzoekschrift.....	28
3.10 Doorlooptijd van ontvangen bevindingen GD tot ondertekening verzoekschrift door OvJ ..	30
3.11 Doorlooptijden Rechtspraak van indiening tot uitspraak.....	31
4. Patiëntenvertrouwenspersoon.....	34
4.1 Inzet patiëntenvertrouwenspersoon.....	34
5. Familievertrouwenspersoon	38
6. Uitspraken beroepen en schadevergoedingen.....	40

Inleiding

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) is op 1 januari 2020 in werking getreden. De verplichte zorg aan mensen met een psychische stoornis wordt sinds die datum verleend op grond van de nieuwe wetgeving. Dat betekent onder meer dat er meer aandacht is voor de wensen en voorkeuren van betrokkene en dat de familie beter wordt betrokken. Ook geeft de wet aan dat verplichte zorg een uiterste middel is. Alleen als een psychische stoornis leidt tot gedrag dat een ernstig nadeel oplevert voor de betrokkene zelf of voor iemand anders, en vrijwillige zorg dit ernstig nadeel niet kan wegnemen, mag verplichte zorg worden verleend. Dit moet dan zoveel mogelijk op maat gebeuren en zo snel mogelijk worden afgebouwd.

Ketenpartijen hebben behoefte aan inzicht in de uitvoering van de wet. Het Ketencoördinatieteam (KCT) Wvvggz heeft in eerdere jaren samen met de ketenpartners de landelijke ketenmonitor gemaakt. Nu het KCT opgehouden is te bestaan, hebben alle betrokken ketenpartijen besloten om de ketenmonitor voort te zetten. De eerder betrokken onderzoekers zijn gevraagd om de rol van penvoerder voor de ketenmonitor op te pakken gefinancierd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De cijfers in deze ketenmonitor hebben betrekking op (het proces van) het afgeven van zorgmachtigingen en crisismaatregelen en gaan niet over de daadwerkelijk verleende verplichte zorg. Daarover rapporteren zorgaanbieders en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

De monitor is samengesteld op basis van bijdragen van de Rechtspraak, de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG), de Stichting patiëntenvertrouwenspersonen (StPVP), het Openbaar Ministerie (OM) en de Landelijke Stichting Familievertrouwenspersonen (LSFvp). Deze monitor betreft het jaar 2024 en is opgesteld in afstemming met de VNG, het OM, de Rechtspraak, StPVP, LSFvp, de IGJ, stichting MIND, de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van VWS.

De ontwikkelingen in 2024

Crisismaatregelen

Het aantal genomen crisismaatregelen in 2024 is met 8.753 nagenoeg gelijk aan de 8.672 van 2023. De eerder gerapporteerde stabilisering in het aantal genomen crisismaatregelen lijkt daarmee door te zetten.

Het aantal keer dat de burgemeester de CM afwijst is met 26% gedaald van 117 in 2023 naar 86 in 2024. Dit is relatief ten opzichte van het totaal aantal CM's redelijk stabiel (1,0% om 1,3%), omdat ook het totaal aantal CM's gedaald is.

In de editie van de ketenmonitor over 2022 viel op dat het opvragen van het historisch overzicht van machtigingen en maatregelen dat jaar sterk gestegen was ten opzichte van het jaar ervoor: van een opvraag in 2% van de gevallen naar 12%. Dit lag met name aan het feit dat sinds 1-1-2022, naast burgemeesters, ook psychiaters dit overzicht kunnen opvragen. Dit percentage is in 2023 licht doorgestegen naar 14% en is in 2024 verder gestegen naar 15%.

Het opvragen van politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens door de psychiater lag in 2022 (6%) beduidend lager dan in 2021 (9%). In de vorige editie werd benoemd dat dit percentage verder was gedaald van 6% naar 3%. In 2024 is dit percentage stabiel gebleven op 3%. Het verschil in opvraagpercentage tussen beide overzichten hangt samen met de tijdsdruk in het werkproces, de wijze waarop de gegevens samengesteld en verstrekt worden en de observatie dat het ernstig nadeel vaak al blijkt uit de crisissituatie.

In 2024 werd 39% van de betrokkenen gehoord, evenveel als in 2023. De lichte daling in de jaren daarvoor (vanaf 43% in 2021) lijkt daarmee niet verder door te zetten.

Zorgmachtigingen

In 2023 zijn 15.655 zorgmachtigingen afgegeven; in 2024 waren het er 16.129, een lichte stijging van zo'n 3%. Met een schommeling van 3% lijken de cijfers te stabiliseren en blijft de afwijking ten opzichte van het vorige jaar binnen de marges van reguliere speling.

Ook in 2024 bestaat, net als in 2023, het grootste aandeel (59% in 2023 versus 61% in 2024) van de machtigingen uit zorgmachtigingen aansluitend op een zorgmachtiging. Het aandeel initiële ZM-en neemt iets af van 17% in 2023 naar 16% in 2024. Het aandeel wijzigingen op de zorgmachtigingen is in 2024 met 2,7% vergelijkbaar met 2023 (2,4%). Het aantal zorgmachtigingen op basis van een zelfbindingsverklaring is in 2023 en 2024 gelijk gebleven op gemiddeld 3 per maand. Dit geeft aan dat het aantal gestarte procedures gelijk blijft, maar geeft geen inzicht in hoeveel zelfbindingsverklaringen zijn opgesteld.

In 2024 heeft 44% (een lichte toename van 43% in 2023) van de betrokkenen na afloop van de VCM nog verplichte zorg nodig gehad en heeft dit een vervolg gekregen met een zorgmachtiging.

Ook is zichtbaar dat in 2024 een 'voorbereid verzoekschrift ZM' in 91% van de gevallen leidde tot een 'ingediend verzoekschrift ZM'. Een kleine afname ten opzichte van de 92% uit 2023.

Het aantal aanvragen vanuit de gemeente dat uiteindelijk leidt tot een door de rechter toegewezen beschikking (dus een zorgmachtiging) ligt in 2024 op 25%. Dit was in 2023 met 30% dicht bij de 32% van 2022, daar waar het in 2021 op 25% uitkwam.

Sinds januari 2020 zijn er 37.947 personen aan wie één of meerdere Wvvgz-machtigingen (CM, VCM en/of ZM) zijn afgegeven. Dit betreft het aantal unieke personen dat vanaf de ingang van de Wvvgz één of meerdere machtigingen heeft gehad. In 2024 zijn er 5.230 personen met 1 of meer machtigingen bij gekomen. Bij de meeste personen (ruim 56%) aan wie een machtiging is afgegeven betreft dit 1 of 2 machtigingen, en voor een ander deel (ruim 14%) waren dit 3 machtigingen. Aan 29% van de betrokkenen zijn 4 of meer machtigingen afgegeven in de afgelopen 4 jaar.

Meldingen en Verkennende onderzoeken

In 2024 is significant minder vaak gemeld (1.096 keer) dan in de vergelijkbare periode van 2023 (1.444 keer). Na een lichte stijging van 5,2% tussen 2022 en 2023 is in 2024 namelijk een sterke daling zichtbaar van 24%.

Ondanks het gedaalde aantal meldingen is het aantal melders met doorzettingmacht praktisch gelijk gebleven (233 in 2024 versus 222 in 2023). De daling in het aandeel melders met doorzettingmacht (van 23% in 2021, via 19% in 2022 naar 15% in 2023) lijkt niet langer door te zetten: in 2024 is dit aandeel gestegen naar 21%, ook samenhangend met het gedaalde aantal meldingen.

Het aandeel anonieme meldingen daalde van 40% naar 34%.

Het aantal VO's is, in lijn met het gedaalde aantal meldingen, in 2024 met een kleine 23% afgenomen, van 1.341 naar 1.030 op jaarbasis.

Naar aanleiding van de verkennende onderzoeken zijn in 2024 in totaal 632 aanvragen voor de voorbereiding voor een zorgmachtiging door het college van B&W ingediend bij de OvJ, een stijging van 16% na de in de vorige editie gerapporteerde daling van 13%.

Eigen plan van aanpak

In 2024 is in totaal 695 keer de voorbereiding van een zorgmachtiging geschorst omdat de betrokkene in de gelegenheid is gesteld om een eigen plan van aanpak op te stellen. Dit is ongeveer 8% minder vaak gebeurd dan in 2023 (757 maal). Afgezet tegen het aantal afgegeven beschikkingen voor een zorgmachtiging, liggen de percentages opgestelde eigen plannen van aanpak echter erg dicht bij elkaar in 2023 (4,2%) en 2024 (4,3%).

Doorlooptijden voorbereiden verzoekschrift zorgmachtiging

Voor een "initiële" zorgmachtiging – van "betrokkene geïnformeerd door geneesheer-directeur" tot "indienen verzoekschrift" – geldt dat de eerder gerapporteerde significante daling in de doorlooptijd niet doorzet. Gemiddeld ligt de realisatie in 2024 met 29,1 dag ruim een dag boven de norm van 28 dagen, daar waar dit in 2023 er met 27,7 dag net onder lag.

Doorlooptijd van indienen tot uitspraak

In deze ketenmonitor is ook de doorlooptijd van indiening van het verzoekschrift tot de uitspraak hierop door de rechtbank opgenomen. Over het algemeen wordt de wettelijke termijn van 21 dagen

door de rechtspraak gehaald: de gemiddelde doorlooptijd is ten opzichte van vorig jaar bestendig op een niveau net onder de 13 dagen. Ook hier is de daling vanuit 2021, toen het gemiddelde nog op ruim 18 dagen lag, bestendig. Deze termijn loopt van indiening tot uitspraak. Mondelinge uitspraak vindt plaats op zitting en daarna volgt de schriftelijke uitspraak. Uitschieters in de doorlooptijd worden vaak veroorzaakt doordat het moeilijk is een zitting te plannen met betrokkene, vooral bij een initiële zorgmachtiging. De rechtbank heeft dan nog 14 dagen om de beschikking af te geven.

Patiëntenvertrouwenspersoon

We zien net als het vorige jaar ook in 2024 een toename van het aantal keer ondersteuning door een pvp: het aantal ligt in 2024 met een stijging van 986 keer 4,4% hoger dan in 2023. Stichting PVP telt het aantal keren ondersteuning, hierbij kan één persoon meerdere keren zijn ondersteund.

Te zien is dat er relatief gezien minder vaak gegevens van betrokkenen worden doorgestuurd bij de voorbereiding van een zorgmachtiging dan bij een crisismaatregel. Dit eerste is na een lichte daling in de voorgaande periode nu gestegen van 4,7% in 2023 naar 6,0% in 2024. Het aandeel bij de CM is in deze jaren stabiel gebleven op 23%.

Familievertrouwenspersoon

In 2024 hebben familievertrouwenspersonen (LSFvp) 1.343 casussen behandeld, waarvan 1.031 nieuwe. Ten opzichte van 2023 zijn in 2024 iets (18) minder diensten van de familievertrouwenspersoon afgenomen, een daling van 1%. Iedere casus stelt ondersteuning aan een naaste of familielid voor. Hierbij kan binnen een casus van één of meerdere diensten gebruik gemaakt worden.

Uitspraken beroepen en schadevergoedingen

De overgang van 2023 naar 2024 laat enerzijds een stabilisatie zien in het aantal beroepen naar aanleiding van uitspraken van een klachtencommissie: 137 in 2023 en rond de 138 in 2024. Anderzijds is, net als de jaren daarvoor, een daling zichtbaar in het aantal uitspraken over schadevergoedingen: van 82 in 2023 naar 54 in 2024. Een verklaring hiervan kan zijn dat de termijnen steeds beter gehaald worden en er daardoor minder verzoeken tot schadevergoeding worden ingediend. De daling van het aantal beroepen en schadevergoedingen hangt wellicht samen met het feit dat de doorlooptijden beter worden gehaald.

1. Crisismaatregel

Een crisismaatregel kan worden genomen als het ernstige vermoeden bestaat dat het gedrag van een persoon onmiddellijk dreigend ernstig nadeel veroorzaakt als gevolg van een psychische stoornis. Een crisismaatregel wordt genomen door de burgemeester op basis van een medische verklaring van een onafhankelijk psychiater¹. Daarbij krijgt de betrokkene de mogelijkheid om gehoord te worden. De psychiater heeft de mogelijkheid om politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens (kortweg: politie- en justitiële gegevens) op te vragen bij het OM. Daarnaast kan de psychiater sinds 1-1-2022 ook het historisch overzicht van machtigingen en maatregelen opvragen. De burgemeester heeft de mogelijkheid om een historisch overzicht van machtigingen en maatregelen op te vragen. Een crisismaatregel duurt maximaal drie dagen (exclusief de extra dag(en) als deze eindigt in een weekend of op een feestdag).

1.1 Aantal beschikkingen en genomen Crisismaatregelen

In tabel 1.1 is weergegeven voor 2023 en 2024:

1. Het totaal aantal beschikkingen van de burgemeester in het kader van de crisismaatregel. Dit getal omvat alle gestarte procedures voor een crisismaatregel, waarbij een burgemeester een beslissing heeft genomen op basis van een medische verklaring (kolom 1 voor 2023 en kolom 3 voor 2024).
2. Het aantal genomen crisismaatregelen (kolom 2 voor 2023 en kolom 4 voor 2024).

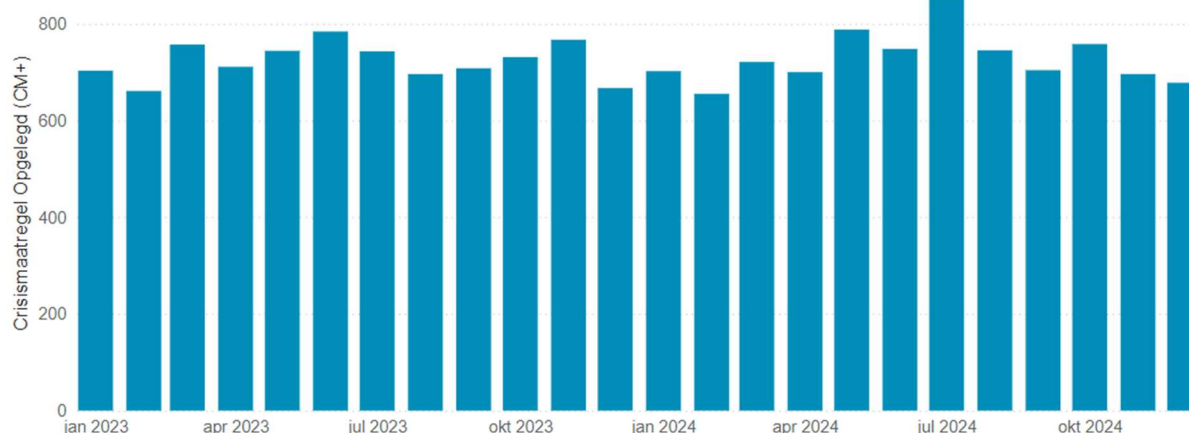
1.1.1 Tabel 1.1 Beschikkingen en verleende Crisismaatregelen 2023 en 2024²

Jaar Maand ▲	2023		2024	
	1. Beschikkingen Crisismaatregel	2. Waarvan verleend	1. Beschikkingen Crisismaatregel	2. Waarvan verleend
januari	713	703	712	702
februari	666	661	659	655
maart	767	757	727	721
april	720	711	712	700
mei	754	744	798	788
juni	797	784	756	748
juli	759	743	861	858
augustus	704	696	753	745
september	720	708	708	704
oktober	736	731	768	758
november	775	767	701	696
december	678	667	684	678
Totaal	8.789	8.672	8.839	8.753

¹ Daar waar in de rest van het document de term 'psychiater' wordt gebruikt, wordt 'onafhankelijk psychiater' bedoeld.

² Gegevens vanuit VNG in januari 2025.

Figuur 1.1 Verleende Crisismaatregelen 2023 en 2024

1.2 Toelichting

Het aantal genomen crisismaatregelen in 2024 is met 8.753 nagenoeg gelijk aan de 8.672 van 2023. De eerder gerapporteerde stabilisering in het aantal genomen crisismaatregelen lijkt daarmee door te zetten.

Uit gegevens van de gemeenten blijkt verder dat het overgrote deel van de crisismaatregelen wordt genomen op basis van een medische verklaring waarin de onafhankelijk psychiater oordeelt dat de psychische stoornis en risico op ernstig nadeel aanwezig is (een zogenaamde “positieve” medische verklaring). Het verschil tussen het totaal aantal beschikkingen (tabel 1.1, kolommen 1 en 3), en de genomen crisismaatregelen (tabel 1.1, kolommen 2 en 4) betreft de beschikkingen die niet hebben geleid tot een crisismaatregel, meestal omdat de medische verklaring “negatief” was. In 2022, 2023 en 2024 is het niet voorgekomen dat de medische verklaring “negatief” was en er toch een CM is afgegeven.

Het aantal afwijzende beschikkingen is met 26% gedaald van 117 in 2023 naar 86 in 2024. De daling van 117 naar 86 gevallen is relatief ten opzichte van het totaal aantal CM's redelijk stabiel (1,0% om 1,3%), omdat ook het totaal aantal CM's gedaald is.

1.2 Politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens en historisch overzicht

In voorbereiding op een crisismaatregel kan de burgemeester een historisch overzicht van machtigingen en maatregelen opvragen bij de officier van justitie. Dit is sinds 2022 ook mogelijk voor de psychiater, die daarnaast ook politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens op kan vragen. In de onderstaande tabellen is weergegeven hoe vaak dit is voorgekomen in 2023 (tabel 1.2) en in 2024 (tabel 1.3). In de eerste kolom staat het aantal aanvragen door de burgemeester; in de derde kolom het aantal aanvragen door een psychiater. Deze aantallen zijn afgezet tegen het totaal aantal beschikkingen. Zo is te zien bij welk percentage van de beschikkingen deze gegevens zijn opgevraagd (kolommen 2 en 4 in zowel tabel 1.2 als 1.3).

1.2.1 Tabel 1.2 Informatieverstrekking vanuit OM aan burgemeester en psychiater 2023 ³

Maand	Aanvraag historie Burgemeester & Psychiater	Verhouding aantal aanvragen t.o.v. aantal beschikkingen CM	Maand	Aanvraag politie/justitiegegevens psychiater	Verhouding aantal aanvragen t.o.v. aantal beschikkingen CM
januari	90	13%	januari	20	3%
februari	98	15%	februari	25	4%
maart	103	14%	maart	24	3%
april	103	14%	april	24	3%
mei	95	13%	mei	16	2%
juni	107	14%	juni	25	3%
juli	112	15%	juli	29	4%
augustus	76	11%	augustus	13	2%
september	94	13%	september	22	3%
oktober	99	14%	oktober	20	3%
november	114	15%	november	23	3%
december	91	14%	december	37	6%
Totaal	1.182	14%	Totaal	278	3%

Tabel 1.3 Informatieverstrekking vanuit OM aan burgemeester en psychiater 2024

Maand	Aanvraag historie Burgemeester & Psychiater	Verhouding aantal aanvragen t.o.v. aantal beschikkingen CM	Maand	Aanvraag politie/justitiegegevens psychiater	Verhouding aantal aanvragen t.o.v. aantal beschikkingen CM
januari	88	13%	januari	13	2%
februari	89	14%	februari	21	3%
maart	93	13%	maart	23	3%
april	90	13%	april	36	5%
mei	145	18%	mei	23	3%
juni	106	14%	juni	23	3%
juli	145	17%	juli	31	4%
augustus	124	17%	augustus	33	4%
september	100	14%	september	19	3%
oktober	114	15%	oktober	27	4%
november	111	16%	november	26	4%
december	126	19%	december	31	5%
Totaal	1.331	15%	Totaal	306	3%

Te zien is dat in 2023 burgemeesters bij gemiddeld 14% van de beschikkingen historische gegevens opvragen. In 2024 ligt dit percentage iets hoger, namelijk op 15%.

Het opvragen van politie-, justitiële en strafvorderlijke gegevens door de psychiater is in 2024 gelijk gebleven aan 2023 (3 %). Wat opvalt in de cijfers van deze editie is dat het percentage aanvragen om politie/justitiegegevens zich na een eerdere daling vanuit 2021 lijkt te stabiliseren op 3%. Het verschil in opvraagpercentage tussen beide overzichten hangt samen met de tijdsdruk in het werkproces, de wijze waarop de gegevens samengesteld en verstrekt worden en de observatie dat het ernstig nadeel vaak al blijkt uit de crisissituatie.

³ Tabel 1.2 en 1.3: Gegevens uit kolom 1 en 3 zijn verkregen vanuit het OM in januari 2024 en januari 2025. Voor de procentuele verhouding is het aantal afgegeven beschikkingen zoals bekend bij de VNG gebruikt.

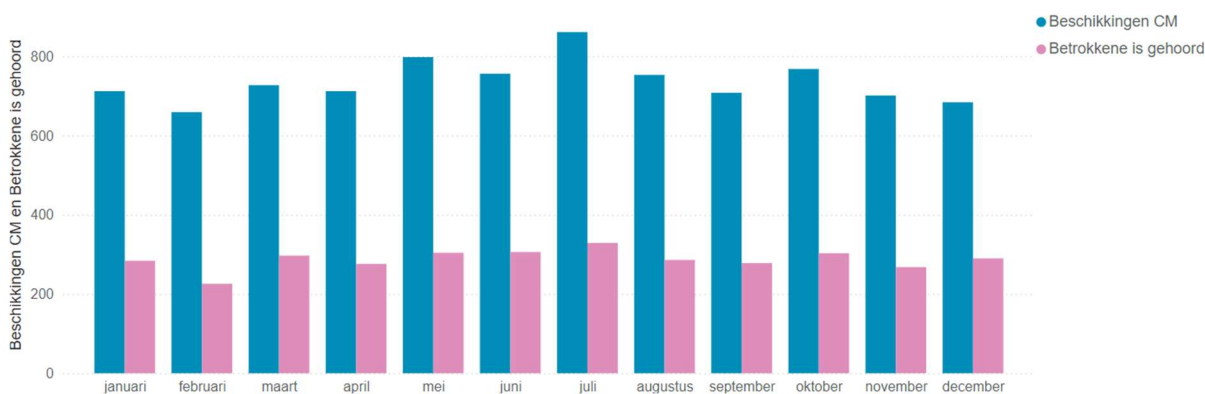
1.3 Horen van de betrokkene

Volgens de wet dient de burgemeester de betrokkene, zo mogelijk, in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord. Om een goed beeld te kunnen geven van het aantal beschikkingen dat is afgegeven ten opzichte van het aantal betrokkenen dat daadwerkelijk is gehoord, wordt de procentuele verhouding weergegeven in kolom 4 van tabel 1.4 voor het jaar 2023 en in kolom 8 voor het jaar 2024.

Tabel 1.4 Het horen ⁴

Jaar Maand	2023				2024			
	1. Beschikking CM	2. In staat bevonden en poging(en) tot horen gedaan	3. Betrokkene is gehoord	4. Verhouding aantal betrokkenen gehoord t.o.v. aantal beschikkingen	1. Beschikking CM	2. In staat bevonden en poging(en) tot horen gedaan	3. Betrokkene is gehoord	4. Verhouding aantal betrokkenen gehoord t.o.v. aantal beschikkingen
januari	713	434	290	41%	712	414	284	40%
februari	666	383	262	39%	659	345	226	34%
maart	767	445	323	42%	727	420	297	41%
april	720	410	296	41%	712	381	276	39%
mei	754	407	280	37%	798	439	304	38%
juni	797	445	301	38%	756	428	306	40%
juli	759	440	304	40%	861	486	329	38%
augustus	704	374	265	38%	753	423	286	38%
september	720	411	281	39%	708	385	278	39%
oktober	736	427	302	41%	768	416	303	39%
november	775	428	299	39%	701	390	268	38%
december	678	375	257	38%	684	405	290	42%
Totaal	8.789	4.979	3.460	39%	8.839	4.932	3.447	39%

Figuur 1.2 Betrokkenen die zijn gehoord ten opzichte van beschikkingen 2024

Toelichting

Het horen door de burgemeester vindt plaats nadat de psychiater een betrokkene heeft onderzocht voor de medische verklaring. Naar aanleiding van dat onderzoek kan de psychiater aangeven of de betrokkene in staat is om gehoord te worden. Als betrokkene in staat is om gehoord te worden, wordt er een poging (indien nodig meerdere pogingen) gedaan om te horen (kolom 2 in tabel 1.4). Gezien de omstandigheden waarin betrokkene zich bevindt is het echter niet in alle gevallen mogelijk betrokkene daadwerkelijk te horen.

In 2024 werd 39% van de betrokkenen gehoord, evenveel als in 2023. De lichte maar gestage daling in de jaren daarvoor (vanaf 43% in 2021) lijkt daarmee niet verder door te zetten.

⁴Gegevens vanuit VNG in januari 2025.

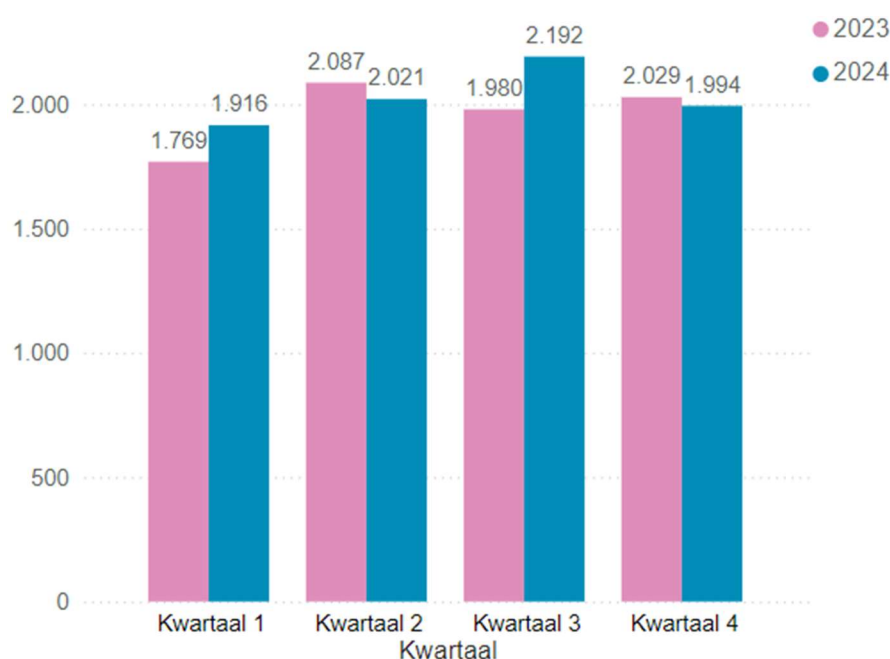
2. Voortzettingen

Een voortzetting van een crisismaatregel (VCM) wordt verzocht door een officier van justitie als deze oordeelt dat de grondslag voor de crisismaatregel, het risico op onmiddellijk dreigend ernstig nadeel voor betrokkene of voor een ander als gevolg van een psychische stoornis, nog steeds aanwezig is. Als de rechter oordeelt dat een crisismaatregel nog noodzakelijk is, dan kan de rechter de crisismaatregel 3 weken voortzetten. Daarna stopt de maatregel, tenzij de officier van justitie voor het einde ervan een verzoek bij de rechter indient voor een zorgmachtiging die aansluit op de VCM. Andere opties zijn dat de VCM op basis van artikel 7:10 Wvggz vervalt of wordt beëindigd door de geneesheer-directeur op basis van artikel 8:18 Wvggz.

2.1 Aantallen VCM

Tabel 2.1 Aantal beschikkingen Voortzetting Crisismaatregelen 2023 en 2024 ⁵

Voortzetting Crisismaatregel		
Maand	2023	2024
januari	453	641
februari	628	623
maart	688	652
april	585	668
mei	738	665
juni	764	688
juli	695	791
augustus	672	766
september	613	635
oktober	679	715
november	721	652
december	629	627
Subtotaal	7.865	8.123

Figuur 2.1 Beschikkingen VCM 2023 en 2024

In tabel 2.1 is weergegeven:

1. Het aantal beschikkingen Voortzettingen CM (VCM) onder de Wvggz in 2023, in kolom 1.
2. Het aantal beschikkingen Voortzettingen CM (VCM) onder de Wvggz in 2024, in kolom 2.

1.3 Toelichting

De aantallen van 2024 zijn afgezet tegen de aantallen in 2023. In 2023 zijn 7.865 voortzettingen afgegeven. In 2024 zijn dat er met 8.123 Voortzettingen Crisismaatregelen 3,2 % meer geweest dan in 2023. In vergelijking met het jaar 2022 lag dat aantal in 2023 daarentegen 2,3% lager. Dit beeld lijkt te passen binnen de reguliere schommelingen in het werkproces.

⁵ Gegevens 2024 zijn in januari 2025 ontvangen en de cijfers over 2023 zijn in januari 2024 verkregen vanuit de Rechtspraak. De getoonde aantallen betreffen de beschikkingen die de rechter heeft afgegeven ten behoeve van een voortzetting crisismaatregel, en bevatten zowel de toegewezen als de afgewezen VCM's.

2.2 Crisismaatregel en voortzettingen CM

Een officier van justitie start de voorbereiding voor een voortzetting crisismaatregel en dient het verzoekschrift in bij de rechter als de officier van justitie van oordeel is dat hiervoor een grondslag is. In tabel 2.2 en 2.3 is weergegeven⁶:

1. Het aantal crisismaatregelen dat door de burgemeester genomen is, in kolom 1.
2. Het aantal afgegeven beschikkingen Voortzettingen CM (VCM), in kolom 2.
3. Het percentage van de CM waarvoor een beschikking VCM is afgegeven, in kolom 3.

Tabel 2.2 Verhouding tussen genomen CM en VCM 2023 ⁷

Maand	1. Aantal genomen crisismaatregelen	2. Afgegeven VCM	3. % verhouding tussen genomen CM en VCM 2023
januari	703	442	63%
februari	661	640	97%
maart	757	717	95%
april	711	589	83%
mei	744	697	94%
juni	784	736	94%
juli	743	692	93%
augustus	696	715	103%
september	708	637	90%
oktober	731	671	92%
november	767	679	89%
december	667	668	100%
Totaal	8.672	7.883	91%

Tabel 2.3 Verhouding tussen genomen CM en VCM 2024

Maand	1. Aantal genomen crisismaatregelen	2. Afgegeven VCM	3. % verhouding tussen genomen CM en VCM 2024
januari	702	686	98%
februari	655	623	95%
maart	721	652	90%
april	700	668	95%
mei	788	665	84%
juni	748	688	92%
juli	858	792	92%
augustus	745	766	103%
september	704	635	90%
oktober	758	715	94%
november	696	652	94%
december	678	627	92%
Totaal	8.753	8.169	93%

NB Een percentage bóven de 100% in een bepaalde maand kan verklaard worden doordat er sprake is van overloop uit de vóórgeande maanden (bijv. een CM die eind januari genomen is waarvan in februari de voortzetting wordt toegewezen).

In tabel 2.3 is te zien dat in 2024 gemiddeld 93% van de crisismaatregelen is voortgezet. Dit ligt daarmee iets hoger dan in 2023 (91%) en iets lager dan in 2021 (95%). Deze schommeling is gering en valt binnen de statistische bandbreedte van reguliere afwijkingen. Op basis van de cijfers kan geconcludeerd worden dat bijna alle crisismaatregelen worden voortgezet, dus dat een CM veelal an sich niet genoeg is om een crisis weg te nemen.

⁶ De cijfers in deze sectie gaan over afgegeven beschikkingen (dus toegewezen én afgewezen).

⁷ Gegevens in kolom 1 zijn verkregen van de VNG. Gegevens in kolom 2 zijn verkregen van de Rechtspraak, 2023 beide in januari 2024, en 2024 in januari 2025.

Tabel 2.4 Aantal voorbereidingen en bij rechter ingediende verzoekschriften VCM⁸ 2022 & 2023

2023			2024		
Maand	1. Voorbereide verzoekschriften VCM	2. Bij rechter ingediende verzoekschriften voortzetting CM	Maand	1. Voorbereide verzoekschriften VCM	2. Bij rechter ingediende verzoekschriften voortzetting CM
januari	730	713	januari	747	730
februari	667	651	februari	665	648
maart	772	740	maart	699	677
april	688	674	april	726	713
mei	791	768	mei	791	777
juni	780	768	juni	715	698
juli	753	739	juli	911	893
augustus	667	646	augustus	729	711
september	730	680	september	739	720
oktober	743	725	oktober	752	735
november	788	766	november	695	686
december	630	615	december	698	655
Totaal	8.739	8.485	Totaal	8.867	8.643

Toelichting

In tabel 2.4 is zichtbaar dat het percentage bij de rechter ingediende verzoeken in 2024 praktisch gelijk is gebleven: net als in 2023 wordt 97% van de voorbereide verzoekschriften bij de rechter ingediend. Doorgaans wordt voor crisismaatregelen meteen een verzoekschrift tot voortzetting voorbereid wegens de korte termijn van drie dagen. Maar niet voor alle crisismaatregelen hoeft uiteindelijk een verzoekschrift tot voortzetting ervan bij de rechter ingediend te worden, omdat er ondertussen geen sprake meer is van een crisissituatie.

⁸ Gegevens 2023 zijn verkregen van het OM in januari 2024, de gegevens 2024 in januari 2025.

3. Zorgmachtigingen

Een zorgmachtiging is een machtiging van de rechter waarmee verplichte zorg op grond van de Wvvggz verleend kan worden. Een zorgmachtiging is mogelijk als de betrokkene een psychische stoornis heeft die leidt tot ernstig nadeel voor zichzelf of voor een ander. Maar alleen als vrijwillige zorg niet mogelijk is, en verplichte zorg de enige manier is om het ernstig nadeel weg te nemen. In de zorgmachtiging staat welke vormen van verplichte zorg de zorgverleners kunnen verlenen. Het kan zijn dat iemand wordt opgenomen in een ggz-instelling. Maar verplichte zorg kan ook ambulante (thuis of poliklinisch) worden verleend. Betrokkenen kunnen verplichte zorg voorkomen door een eigen plan van aanpak te maken, als dat daarna goedgekeurd wordt door de GD. Betrokkenen kunnen zelf aangeven welke verplichte zorg zij het minst schadelijk vinden voor zichzelf, door middel van een zorgkaart of een zelfbindingsverklaring.

3.1 Afgegeven beschikkingen Zorgmachtigingen⁹

Het aantal zorgmachtigingen in 2023 wordt vergeleken met het aantal zorgmachtigingen in 2024. In tabel 3.1 is weergegeven:

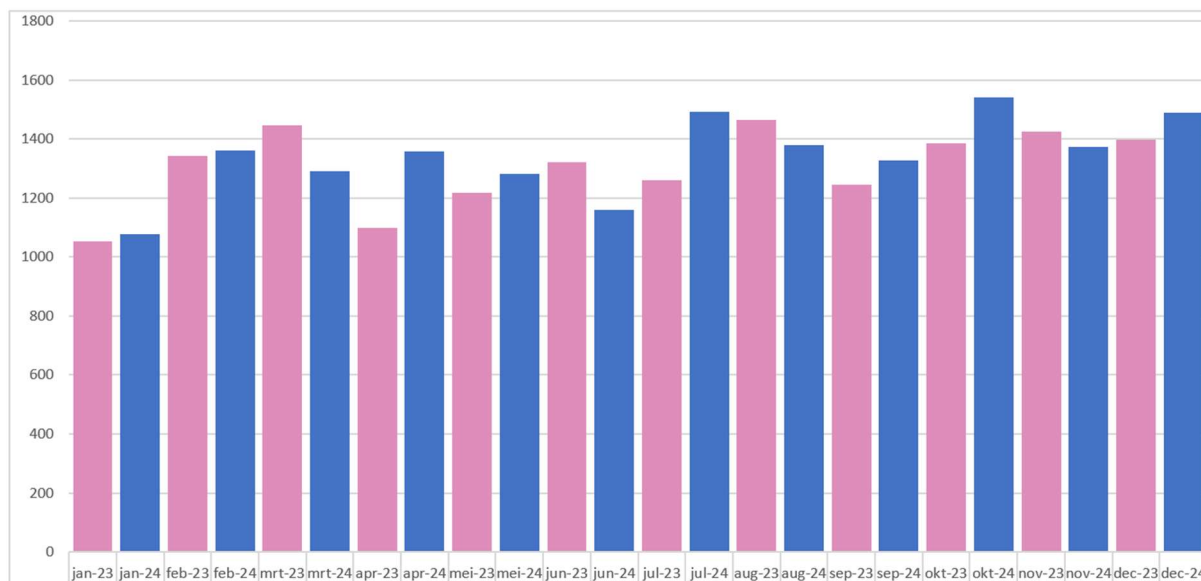
1. Het aantal in 2023 afgegeven beschikkingen zorgmachtiging Wvvggz, in kolom 1.
2. Het aantal in 2024 afgegeven beschikkingen zorgmachtiging Wvvggz, in kolom 2.

Tabel 3.1 Afgegeven beschikkingen Zorgmachtiging Wvvggz 2023 en 2024

Maand	Zorgmachtigingen 2023	Maand	Zorgmachtigingen 2024
januari	1.053	januari	1.077
februari	1.342	februari	1.360
maart	1.445	maart	1.292
april	1.097	april	1.359
mei	1.217	mei	1.282
juni	1.321	juni	1.160
juli	1.259	juli	1.492
augustus	1.466	augustus	1.379
september	1.246	september	1.327
oktober	1.385	oktober	1.540
november	1.426	november	1.372
december	1.398	december	1.489
Totaal	15.655	Totaal	16.129

⁹ Gegevens zijn verkregen vanuit de Rechtspraak (2023 in januari 2024 en 2024 in januari 2025). Waarden zijn een optelsom van zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een voortzetting crisismaatregel, wijziging zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging en zorgmachtiging op basis van een zelfbindingsverklaring. De getoonde aantallen betreffen de beschikkingen die de rechter afgegeven heeft ten behoeve van een zorgmachtiging, en bevatten zowel de toegewezen als afgewezen zorgmachtigingen. In de lopende tekst van deze ketenmonitor wordt voor deze totalen de term 'afgegeven beschikkingen' of 'afgegeven zorgmachtigingen' gebruikt.

Figuur 3.1 Afgegeven beschikkingen zorgmachtiging 2023 (roze) en 2024 (blauw)

1.4 Toelichting

In 2023 zijn 15.655 zorgmachtigingen afgegeven; in 2024 waren het er 16.129, een lichte stijging van zo'n 3%. Met een schommeling van 3% lijken de cijfers te stabiliseren en blijft de afwijking ten opzichte van het vorige jaar binnen de marges van reguliere speling.

Aanleidingen voor een zorgmachtiging

Onder de Wvvgz zijn er verschillende aanleidingen om een zorgmachtiging voor te bereiden. In tabel 3.2 en 3.3 zijn deze uitgesplitst. In de eerste kolom zijn de wijzigingen weergegeven. Dit betreft wijzigingen van bestaande zorgmachtigingen. In de tweede kolom staan de zorgmachtigingen weergegeven die bestaande, aflopende zorgmachtigingen opvolgen. De derde kolom betreft de initiële zorgmachtigingen. Vervolgens wordt nog weergegeven hoeveel zorgmachtigingen op basis van een zelfbindingsverklaring zijn afgegeven en het aantal dat volgt op een zorgmachtiging ná een voortzetting CM.

Tabel 3.2 Afgegeven zorgmachtigingen 2023¹⁰

Maand	Wijziging zorgmachtiging	Zorgmacht. aansluitend op zorgmachtiging	Zorgmachtiging	Zorgmachtiging - zelfbindingsverklaring	Zorgmachtiging aansluitend op VCM
januari	28	657	175	<5	191
februari	30	811	232	<5	267
maart	32	857	272	<5	283
april	30	611	207	<5	247
mei	31	677	222	<5	283
juni	35	730	247	<5	308
juli	42	717	212	<5	285
augustus	30	840	239	<10	351
september	36	752	220	<10	233
oktober	27	828	206	<5	320
november	28	864	222	<5	309
december	28	870	226	<5	271
Totaal	377	9.214	2.680	36	3.348

Tabel 3.3 Afgegeven zorgmachtigingen 2024

Maand	Wijziging zorgmachtiging	Zorgmacht. aansluitend op zorgmachtiging	Zorgmachtiging	Zorgmachtiging - zelfbindingsverklaring	Zorgmachtiging aansluitend op VCM
januari	39	911	234	<5	314
februari	43	838	204	<5	272
maart	30	754	242	<5	265
april	34	800	240	<5	281
mei	25	741	231	<5	285
juni	33	706	158	<5	261
juli	28	879	248	<5	333
augustus	45	777	229	<5	326
september	32	782	209	<5	304
oktober	45	900	233	<10	356
november	44	862	190	<5	275
december	33	917	235	<5	303
Totaal	431	9.867	2.653	26	3.575

Toelichting

Tabellen 3.2 en 3.3 laten zien dat in 2023 en 2024 het grootste aandeel (59% in 2023 versus 61% in 2024) van de machtigingen bestaat uit zorgmachtigingen aansluitend op een zorgmachtiging. Het aandeel initiële ZM-en neemt iets af van 17% in 2023 naar 16% in 2024. Het aandeel wijzigingen op de zorgmachtigingen is in 2024 met 2,7% vergelijkbaar met 2023 (2,4%).

Het aantal zorgmachtigingen op basis van een zelfbindingsverklaring is in 2023 en 2024 gedaald van gemiddeld 3 naar 2 per maand, en blijft gering¹¹.

¹⁰ Tabel 3.2 en 3.3: Gegevens zijn verkregen vanuit de Rechtspraak in respectievelijk januari 2024 en januari 2025.

¹¹ Vanwege privacywetgeving is bij aantallen kleiner dan 5 niet het daadwerkelijke aantal opgenomen maar de indicatie '<5'. Dit geldt ook voor aantallen groter of gelijk aan 5, maar kleiner dan 10.

Tabel 3.4 Afgegeven zorgmachtigingen na VCM afgezet tegen VCM 2023 en 2024¹²

2023			2024		
Maand	Voortzetting crisismaatregel	Zorgmachtiging aansluitend op VCM	Maand	Voortzetting crisismaatregel	Zorgmachtiging aansluitend op VCM
januari	453	191	januari	686	314
februari	628	267	februari	623	272
maart	688	283	maart	652	265
april	585	247	april	668	281
mei	738	283	mei	665	285
juni	764	308	juni	688	261
juli	694	285	juli	792	333
augustus	672	351	augustus	766	326
september	613	233	september	635	304
oktober	679	320	oktober	715	356
november	721	309	november	652	275
december	629	271	december	627	303
Totaal	7.864	3.348	Totaal	8.169	3.575

Toelichting

Het aandeel zorgmachtigingen aansluitend op een voortgezette crisismaatregel afgezet tegen het aantal voortzettingen crisismaatregel is in 2024 licht toegenomen van 43% naar 44%. Anders gezegd heeft 44% van de betrokkenen na afloop van de VCM nog verplichte zorg nodig gehad en heeft dit een vervolg gekregen met een zorgmachtiging.

3.2 Voorbereiding verzoekschrift Zorgmachtiging

De officier van justitie ontvangt aanvragen voor de voorbereiding van zorgmachtigingen. Op basis van beschikbare informatie bepaalt de officier of er een verzoekschrift moet worden voorbereid. Als de voorbereiding is afgerond kan de officier een verzoekschrift bij de rechter indienen om een zorgmachtiging af te geven. De cijfermatige doorloop van de voorbereiding is zichtbaar in de onderstaande tabel.

In tabellen 3.5A en B is weergegeven:

1. Het totaal aantal aanvragen ingediend bij de officier van justitie om een voorbereiding voor een zorgmachtiging te starten, in kolom 1.
2. Het aantal aanvragen dat de officier van justitie in behandeling heeft genomen, in kolom 2. Dit houdt ook in dat de voorbereiding voor een zorgmachtiging is begonnen.
3. Totaal aantal verzoekschriften dat ingediend is bij de rechter, in kolom 3.

¹² Tabel 3.2, 3.3 en 3.4: gegevens zijn verkregen vanuit de rechtspraak in respectievelijk januari 2024 en januari 2025.

Tabel 3.5A Voorbereiding verzoekschrift Zorgmachtiging in 2023 ¹³

Maand	1. Aanvragen voorbereiden verzoekschriften ZM	2. Voorbereide verzoekschriften ZM	3. Ingediende verzoekschriften ZM
januari	1.534	1.531	1.427
februari	1.283	1.310	1.345
maart	1.445	1.430	1.363
april	1.290	1.271	1.088
mei	1.401	1.407	1.286
juni	1.548	1.541	1.359
juli	1.603	1.556	1.344
augustus	1.505	1.485	1.409
september	1.542	1.560	1.377
oktober	1.769	1.736	1.498
november	1.621	1.631	1.492
december	1.431	1.400	1.468
Totaal	17.972	17.858	16.456

Tabel 3.5B Voorbereiding verzoekschrift Zorgmachtiging 2024

Maand	1. Aanvragen voorbereiden verzoekschriften ZM	2. Voorbereide verzoekschriften ZM	3. Ingediende verzoekschriften ZM
januari	1.536	1.531	1.356
februari	1.479	1.405	1.357
maart	1.417	1.402	1.344
april	1.473	1.448	1.264
mei	1.459	1.504	1.357
juni	1.420	1.387	1.258
juli	1.696	1.661	1.535
augustus	1.533	1.529	1.397
september	1.572	1.522	1.325
oktober	1.718	1.707	1.594
november	1.587	1.574	1.413
december	1.580	1.538	1.533
Totaal	18.470	18.208	16.733

1.5 Toelichting

Het aanvraagproces begint met een aanvraag die wordt beoordeeld door de OvJ. De OvJ wijst een geneesheer-directeur aan en nadat deze de betrokkene heeft geïnformeerd start een wettelijke termijn van 4 weken voor de officier van justitie om tot een besluit te komen of er voldaan is aan de wettelijke criteria voor verplichte zorg (en 6 weken als er sprake is van een eigen plan van aanpak). Indien dit het geval is zal de OvJ het verzoekschrift voor een zorgmachtiging onverwijld indienen bij de rechter. De rechter heeft 3 weken om een besluit te nemen. Deze termijnen zijn van belang om de bovenstaande aantallen goed te kunnen interpreteren. Voor de aantallen in tabel 3.5 onder kolom 1 zijn deze termijnen nog niet begonnen. De termijn van 4 weken start als de betrokkene geïnformeerd is, doorgaans enkele dagen nadat een aanvraag in voorbereiding is genomen (kolom 2).

¹³ Gegevens zijn verkregen vanuit het OM in respectievelijk januari 2024 en januari 2025.

Het verschil tussen het aantal in voorbereiding genomen verzoekschriften door de officier van justitie (kolom 2) en ingediende verzoeken bij de rechter (kolom 3) (in 2024 is dit verschil in totaal 262 aanvragen) is deels te verklaren door de tijd die de geneesheer-directeur en de OvJ hebben om de voorbereiding af te ronden (maximaal 4 of 6 weken). Daarnaast wordt er voor een deel van de aanvragen geen verzoekschrift ingediend, omdat deze gedurende de voorbereiding worden beëindigd op grond van art. 5:11 of 5:16 Wvvgz.

Het verschil tussen het aantal ingediende verzoekschriften (tabel 3.5B, kolom 3: 16.733) en het aantal afgegeven beschikkingen (tabel 3.1: 16.129) is 604. Dit wordt onder andere bepaald door overloop uit 2023, onderhanden werk en intrekkingen door de OvJ.

Wat verder opvalt is dat de aantallen in 2024 iets zijn toegenomen: het aantal 'aanvragen voorbereiden verzoekschrift ZM' is in 2024 met zo'n 2 % toegenomen ten opzichte van 2023, het aantal 'voorbereide verzoekschriften ZM' met 3,7% en het aantal 'Ingediende verzoekschriften ZM' met 1%. De in de vorige editie gerapporteerde lichte stijging zet zich in deze editie daarmee voort.

Ook is zichtbaar dat in 2024 een 'voorbereid verzoekschrift ZM' in 91% van de gevallen leidde tot een 'ingediend verzoekschrift ZM'. Een kleine afname ten opzichte van de 92% uit 2023.

1.6 Officier van justitie op zitting

In de onderstaande tabel is weergegeven hoe vaak een officier heeft deelgenomen aan een zitting in 2023. De wet schrijft voor dat de officier van justitie op de zitting aanwezig is, tenzij het evident is dat een nadere toelichting of motivering van het verzoek niet nodig is. Het kan in voorkomende gevallen behulpzaam zijn dat de OvJ op zitting is, bijvoorbeeld als de onderbouwing van de zorgmachtiging extra toelichting behoeft of als de voorliggende zaak (juridisch) complex is. De vraag of een OvJ op zitting moet verschijnen is een afweging per casus¹⁴.

Tabel 3.6 Aanwezigheid van de officier van justitie op zitting bij VCM en ZM

OVJ op zitting aanwezig	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
Ja	9	8	6	12	9	3	10	3	13	15	7	13	108
Nee	2.192	1.991	1.969	2.026	2.100	1.853	2.363	2.108	2.079	2.243	2.075	1.821	24.820

1.7 Toelichting

In 2024 is 108 maal (0,4%) door een officier van justitie deelgenomen aan een zitting voor een zorgmachtiging of een voortzetting crisismaatregel (tabel 3.6). In 2023 lag dit op 0,6%. Er is daarmee sprake van een daling in de aanwezigheid van de OvJ op zitting, wat te maken heeft met het op voorhand uitfilteren van juridische kwesties die de aanwezigheid van de OvJ zouden verlangen.

Ook goed om op te merken is dat in 100% van de zaken vanuit artikel 2:3 de OvJ aanwezig is en dat het aantal zaken waarin de OvJ niet aanwezig was redelijk stabiel is over het jaar.

¹⁴ Dit is de werkwijze die vermeld is in kamerbrief 'Regels voor het kunnen verlenen van verplichte zorg aan een persoon met een psychische stoornis (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg)', pagina 4. [Detail 2017D20919](#) | Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Aanvragen zorgmachtiging

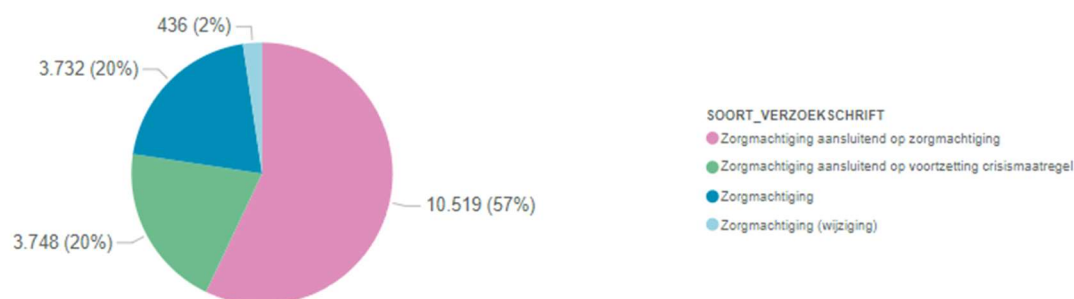
In tabel 3.7 is de verdeling over de verschillende aanleidingen voor aanvragen voor voorbereiding van een verzoekschrift weergegeven.

Tabel 3.7 Verschillende aanleidingen voor aanvraag voorbereiding verzoekschrift ZM 2024 ^{15, 16}

Maand	Zorgmachtiging	Zorgmachtiging (wijziging)	Zorgmachtiging aansluitend op voortzetting crisismaatregel	Zorgmachtiging aansluitend op zelfbindingsverklaring	Zorgmachtiging aansluitend op zorgmachtiging	Totaal
januari	319	33	293	<5	887	1.536
februari	344	40	286	<5	807	1.479
maart	320	36	286	<10	770	1.417
april	302	29	300	<5	841	1.473
mei	270	29	308	<5	849	1.459
juni	300	33	298	<5	785	1.420
juli	380	44	372	<5	898	1.696
augustus	282	38	335	<5	877	1.533
september	287	36	317	<10	927	1.572
oktober	325	43	321	<5	1.025	1.718
november	306	40	311	<5	927	1.587
december	296	35	321	<5	926	1.580
Totaal	3.731	436	3.748	36	10.519	18.470

1.8 In tabel 3.8 is te zien welke functionarissen de aanvragers zijn geweest.

Figuur 3.2 Verschillende aanleidingen voor aanvraag voorbereiding verzoekschrift 2024

¹⁵ Gegevens zijn verkregen vanuit het OM in januari 2025.

¹⁶ Op het moment dat in een kolom of rij eenmaal < 5 of < 10 voorkomt, is het totaal van de rij en/of kolom afgerond op een heel 5-tal, waardoor het kan voorkomen dat het eindtotaal iets afwijkt van de totaalstelling van de rijen of kolommen.

Tabel 3.7A Aantal zelfbindingsverklaringen 2024 per maand.

Maand	Zelfbindingsverklaring
januari	20
februari	21
maart	27
april	18
mei	19
juni	23
juli	25
augustus	20
september	23
oktober	<10
november	24
december	10
Totaal	240

1.9 Toelichting

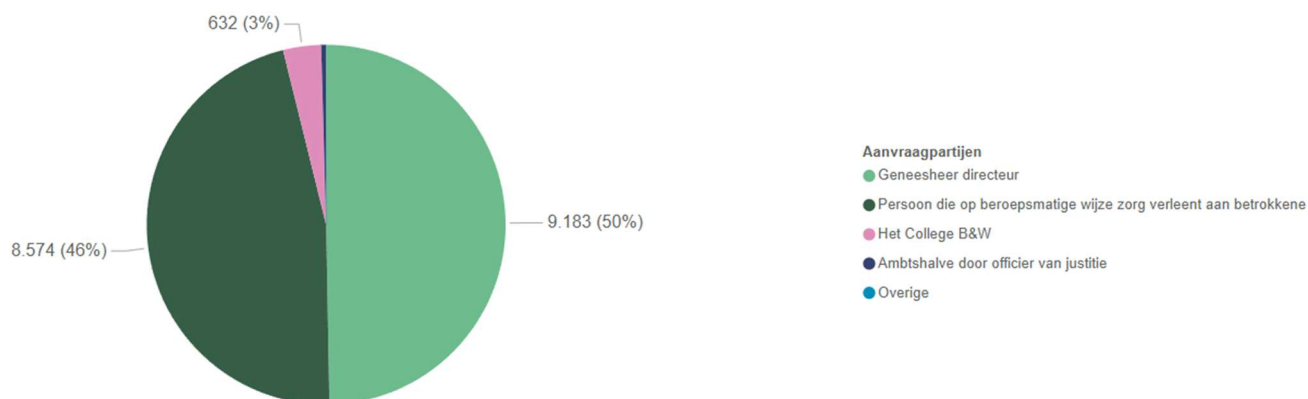
Er zijn verschillende aanleidingen om een verzoekschrift voor een zorgmachtiging voor te bereiden. De verdeling van de aanvragen over de verschillende aanleidingen voor zorgmachtigingen is te zien in tabel 3.7. Hier is te zien dat het aantal zorgmachtigingen aansluitend op een zorgmachtiging (kolom 5) met 57% hoger is dan de 20% van het aantal aanvragen voor een zorgmachtiging (kolom 1) en de 20% voor de ZM-en aansluitend op een VCM (kolom 3). De percentages komen in 2024 grotendeels overeen met die van 2023.

Bij het Openbaar Ministerie wordt ook het aantal zelfbindingsverklaringen geregistreerd. In 2024 zijn 239 nieuwe zelfbindingsverklaringen geregistreerd.

 Tabel 3.8 Aanvragers voor een voorbereiding van een verzoekschrift t.b.v. een zorgmachtiging 2024¹⁷

Aanvrager	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
Ambtshalve door officier van justitie	<10	<5	<10	<10	<10	10	<10	<10	<10	10	<5	<10	77
Forensische zorgaanbieder				<5		<5							<5
Geneesheer directeur	771	728	688	746	728	716	844	763	772	854	801	772	9.183
Het College B&W	50	61	50	41	47	54	66	48	39	65	54	57	632
Persoon die op beroepsmatige wijze zorg verleent aan betrokkene	709	686	674	678	679	638	778	713	755	789	729	746	8.574
Totaal	1.536	1.479	1.417	1.473	1.459	1.420	1.696	1.533	1.572	1.718	1.587	1.580	18.470

Figuur 3.3 Ingediende aanvragen per aanvrager 2024

NB Onder 'Overige' in de figuur vallen 'Ambtenaar van politie' en 'Forensische zorgaanbieder'.

¹⁷ Op het moment dat in een kolom of rij eenmaal < 5 of < 10 voorkomt, is het totaal van de rij en/of kolom afgerond op een heel 5-tal, waardoor het kan voorkomen dat het eindtotaal iets afwijkt van de totaaltelling van de rijen of kolommen.

1.10 Toelichting

In art. 5:3 Wvzggz staat benoemd wie een aanvraag voor een zorgmachtiging kan doen. In tabel 3.8 is te zien dat de aanvragen voor de voorbereiding van een verzoekschrift vooral (96%) vanuit de zorg worden ingediend: door een geneesheer-directeur (50%) of door een persoon die op beroepsmatige wijze zorg verleent (46%).

Zo'n 3% van de aanvragen komt vanuit de gemeente (onder de verantwoordelijkheid van het College van B&W), als voortvloeisel van een verkennend onderzoek. In 2023 was dat ook 3%.

3.3 Verkennend onderzoek

In tabel 3.9 is het aantal meldingen weergegeven van burgers over personen voor wie de noodzaak tot (mogelijk verplichte) geestelijke gezondheidszorg zou moeten worden onderzocht. In tabel 3.10 en tabel 3.11 is het aantal verkennende onderzoeken te zien dat gestart is. In deze tabellen wordt ook de status van de onderzoeken weergegeven.

Tabel 3.9 Meldingen bij gemeenten 2023 en 2024 ¹⁸

2023				2024			
Maand	1. aantal meldingen bij gemeenten	2. Waarvan melders met doorzettingsmacht	3. Waarvan anonieme meldingen	Maand	1. Aantal meldingen bij gemeenten	2. Waarvan melders met Doorzettingsmacht	3. Waarvan anonieme meldingen
januari	95	9	46	januari	99	13	34
februari	95	11	38	februari	158	17	43
maart	119	26	48	maart	91	25	37
april	103	19	37	april	75	16	27
mei	119	18	48	mei	86	20	34
juni	112	23	46	juni	90	19	32
juli	157	29	60	juli	86	19	32
augustus	106	14	41	augustus	72	29	27
september	123	18	55	september	74	17	26
oktober	149	21	58	oktober	105	27	32
november	140	24	45	november	84	15	21
december	126	10	51	december	76	16	30
Totaal	1.444	222	573	Totaal	1096	233	375

Tabel 3.10 Verkennende onderzoeken 2023

2023					
Maand	1. Aantal verkennend onderzoek	2. Afgerond VO dat leidt tot aanvraag	3. Aantal Voortijdig Beëindigd VO	4. Afgerond VO met besluit tot geen aanvraag	5. Aantal VO, aanvraag toch doorgezet
januari	84	38	35	11	
februari	87	40	31	16	
maart	113	46	51	16	
april	96	43	40	10	<5
mei	114	39	53	22	
juni	108	39	51	18	
juli	135	62	62	11	
augustus	104	42	46	16	
september	115	46	50	17	<5
oktober	146	54	71	21	
november	131	38	66	27	
december	108	37	59	11	<5
Totaal	1341	524	615	196	<10

¹⁸ Gegevens zijn verkregen vanuit VNG in januari 2024 aantallen 2023 en in januari 2025 de aantallen van 2024.

Tabel 3.11 Verkennende onderzoeken 2024

2024

Maand	1. Aantal verkennend onderzoek	2. Afgerond VO dat leidt tot aanvraag	3. Aantal voortijdig beëindigd VO	4. Afgerond VO met besluit tot geen aanvraag	5. Aantal VO aanvraag toch doorgezet
januari	88	55	14	19	
februari	146	51	72	23	
maart	85	41	14	30	
april	75	45	9	21	
mei	84	54	8	20	<5
juni	89	51	17	21	
juli	84	51	12	21	
augustus	66	43	6	16	<5
september	67	42	11	13	<5
oktober	105	59	18	26	<5
november	78	54	10	14	
december	63	40	5	18	
Totaal	1030	586	196	242	<10

1.11 Toelichting

In 2024 is significant minder vaak gemeld (1.096 keer) dan in de vergelijkbare periode van 2023 (1.444 keer). Na een lichte stijging van 5,2% tussen 2022 en 2023 is in 2024 namelijk een sterke daling zichtbaar van 24%. De verwachte verklaring is dat er kritischer is gekeken naar meldingen waar mee aan de slag gegaan is. Dat is in lijn met het grotere aantal meldingen dat uitmondt in een ZM. Ook kan het zijn dat een groter deel van de casussen in het sociaal domein opgevangen is.

Ondanks het gedaalde aantal meldingen is het aantal melders met doorzettingmacht praktisch gelijk gebleven (233 in 2024 versus 222 in 2023). De daling in het aandeel melders met doorzettingmacht (van 23% in 2021, via 19% in 2022 naar 15% in 2023) lijkt niet langer door te zetten: in 2024 is dit aandeel gestegen naar 21%, ook samenhangend met het gedaalde aantal meldingen.

Het aandeel anonieme meldingen daalde van 40% naar 34%.

Het aantal VO's is, in lijn met het gedaalde aantal meldingen, in 2024 met een kleine 23% afgenomen, van 1.341 naar 1.030 op jaarbasis.

Het aandeel afgeronde VO's dat leidt tot een aanvraag (kolom 2) stijgt van 39% in 2023 naar 57% in 2024. Ook hier kan de verklaring zijn dat de triage verbeterd is en er een betere bekendheid is voor de juiste routes in het voorveld en voor meldingen.

Het aandeel voortijdig beëindigde VO's daalt in 2024 naar 19%, dit is een significante daling t.o.v. 2023 (40%). Wellicht zijn er minder vaak andere oplossing gevonden in sociaal domein, tijdens de looptijd van een VO. Het zou kunnen dat er minder vaak andere oplossingen zijn gevonden in het sociaal domein tijdens de looptijd van een VO.

In de kolommen 2, 3, 4 en 5 in tabel 3.10 (2023) en 3.11 (2024) is aangegeven op welke wijze de verkennende onderzoeken zijn afgerond. In 2024 zijn voor 586 afgeronde verkennende onderzoeken, aanvragen tot voorbereiding voor een zorgmachtiging gedaan bij de officier van justitie. Het verschil tussen het aantal verkennende onderzoeken in kolom 1 en het aantal afgeronde onderzoeken is het aantal lopende onderzoeken. Een verkennend onderzoek is erop gericht om helder te krijgen of verplichte ggz nodig is, of, anders gezegd, of er nog mogelijkheden bestaan om dat te voorkomen.

Verkennde onderzoeken waarvoor is besloten om geen aanvraag in te dienen bij de officier van justitie krijgen mogelijk een vervolg in het vrijwillige zorgkader.

Aanvragen tot verzoekschrift Zorgmachtiging afkomstig van college van B&W

In tabel 3.12 en 3.13 is het verloop weergegeven van de aanvragen voor een verzoekschrift zorgmachtiging die door colleges van B&W zijn aangevraagd.

In de kolommen is het volgende weergegeven:

1. Aantal aanvragen tot verzoekschrift zorgmachtiging door colleges van B&W.
2. Aantal voorbereidingen verzoekschrift zorgmachtiging afkomstig van colleges van B&W dat beëindigd is.
3. Aantal bij de rechter ingediende verzoekschriften voor zorgmachtiging, waarvan de aanvraag afkomstig was van colleges van B&W.
4. Aantal door de rechter toegewezen zorgmachtigingen, waarvan de aanvraag afkomstig was van colleges van B&W.

Tabel 3.12 Verloop aanvragen van Colleges van B&W 2023

Maand	1. Aantal aanvragen verzoekschrift ZM	2. Aantal voorbereidingen beëindigd	3. Aantal ingediend	4. Aantal zorgmachtigingen
januari	35	16	15	12
februari	41	15	15	13
maart	46	17	20	17
april	51	14	31	24
mei	42	10	21	20
juni	36	13	13	<10
juli	60	16	28	25
augustus	48	21	14	14
september	41	10	19	11
oktober	58	11	29	14
november	49	<10	11	<5
december	37	<5	<5	
Totaal	544	150	225	161

Tabel 3.13 Verloop aanvragen van Colleges van B&W 2024 ¹⁹

Maand	1. Aantal aanvragen verzoekschrift ZM	2. Aantal voorbereidingen beëindigd	3. Aantal ingediend	4. Aantal zorgmachtigingen
januari	50	10	21	15
februari	61	18	34	27
maart	50	17	24	18
april	41	14	21	15
mei	47	14	21	17
juni	54	19	27	21
juli	66	18	33	23
augustus	48	13	20	10
september	39	11	12	<5
oktober	65	28	15	<10
november	54	<10	10	<5
december	57	<5		
Totaal	632	168	238	158

Van de 632 door colleges van B&W ingediende aanvragen zijn er 168 voorbereidingen voor een zorgmachtiging beëindigd (op grond van artikel 5:11 en 5:16 Wvvgz) en 238 verzoekschriften voor een zorgmachtiging ingediend bij de rechter. Het verschil tussen 632 (Kolom 1) en 406 (168 +238); kolom 2 + 3) betreft 226 nog niet afgeronde procedures (onderhanden werk) én aanvragen die niet hebben geleid tot het starten van een voorbereidingsprocedure voor een zorgmachtiging maar zijn afgewezen op grond van artikel 5:3 Wvvgz (108 in de 2023). In 2024 heeft het OM 158 afschriften ontvangen van toegewezen zorgmachtigingen op de 238 verzoekschriften die zijn ingediend. Voor (238-168=) 80 verzoekschriften is nog geen beschikking ontvangen, dan wel de aanvraag is in de beschikking niet toegewezen.

Het aandeel aanvragen vanuit de gemeente dat uiteindelijk leidt tot een door de rechter toegewezen beschikking (dus een zorgmachtiging) ligt in 2024 op 25%. Dit was in 2023 met 30% dicht bij de 32% van 2022, daar waar het in 2021 op 25% uitkwam. Gemiddeld worden er weliswaar meer verzoekschriften afgewezen als het college van B&W de oorspronkelijke aanvrager is, maar tegelijkertijd is zichtbaar dat het overgrote deel van de ingediende verzoekschriften wordt toegewezen. De meeste aanvragen vanuit het college van B&W vallen al voor deze fase af. Daarom is het goed om als gemeente kritisch te kijken naar de aanvragen die worden ingediend en als OM naar de aanvragen waarvoor de voorbereiding voor een zorgmachtiging wordt gestart.

Een andere observatie is dat er in 2024 met een toename van 544 naar 632, in totaal 16% meer aanvragen vanuit de gemeente gedaan zijn dan in 2023. Hier kan de verbeterde triage over de inschatting of een melding de Wvvgz betreft bij de gemeente en grotere duidelijkheid over te volgen routes een verklaring zijn.

3.4 Zorgmachtigingen met toepassing 2.3 Wet forensische zorg

Onderstaande tabel geeft het aantal afgegeven Wvvgz-zorgmachtigingen, dat bestaat uit zowel toegewezen als afgewezen beschikkingen, weer met toepassing van artikel 2:3 Wfz.

 Tabel 3.13 Afgegeven zorgmachtigingen artikel 2.3 Wfz 2023²⁰

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
Zorgmachtiging 2.3 Wfz	14	11	12	14	10	10	10	11	<10	11	<10		124

¹⁹ Gegevens 2023 zijn verkregen van het OM in januari 2024. Gegevens over 2024 in januari 2025. Op het moment dat in een kolom of rij eenmaal < 5 of < 10 voorkomt, is het totaal van de rij en/of kolom afgerond op een heel 5-tal, waardoor het kan voorkomen dat het eindtotaal iets afwijkt van de totaaltelling van de rijen of kolommen.

²⁰ Gegevens over 2023 zijn verkregen vanuit de Rechtspraak in januari 2024.

Tabel 3.14 Afgegeven zorgmachtigingen artikel 2.3 Wfz 2024²¹

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
Zorgmachtiging 2.3 Wfz	<10	<10	<5	<10	10	<10	13	<10	14	10	<5	<10	93

In tabel 3.14 is het aantal afgegeven zorgmachtigingen (zowel toegewezen als afgewezen) te zien via artikel 2:3 Wfz in 2024. Een rechter kan hiertoe ambtshalve of op verzoek van een officier van justitie besluiten. De cijfers voor 2024 (93) zijn beduidend lager dan die in 2023 (124): een daling van 23%. Hierbij kan verder vermeld worden dat de cijfers de laatste jaren een zekere schommeling laten zien: in 2022 lag het aantal namelijk op 100. Een verklaring hiervoor is zonder verder onderzoek lastig te geven. Het WODC doet momenteel onderzoek naar dit onderwerp.

3.5 Beëindigingen van verplichte zorg

Op grond van artikel 8:18 Wvvgz kan de geneesheer-directeur een beslissing nemen tot beëindiging van het verlenen van verplichte zorg op grond van een crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of zorgmachtiging indien het doel van verplichte zorg is bereikt of niet langer wordt voldaan aan het criterium voor verplichte zorg.

In Tabel 3.15 is het aantal beëindigingen weergegeven van zorgmachtigingen en van machtigingen voortzetting crisismaatregel. Daarbij is zichtbaar dat er in 2024 een zeer lichte stijging (1%) van het aantal beëindigde trajecten voor verplichte zorg.

Deze stijging kan verklaard worden vanuit de aanpassing in de werkwijze voor de (V)CM (Wvvgz 8:18 lid 3), waardoor daar niet langer een extra verklaring nodig is voor het beëindigen van de verplichte zorg. Dit vergemakkelijkt de werkwijze voor het beëindigen van verplichte zorg. Daarnaast sluit dit aan bij de overweging van veel GD-en die over het algemeen indien mogelijk liever kiezen voor een vervolg in het vrijwillig kader.

 Tabel 3.15 Door GD beëindigde zorg 2023 ²²

2023	
Maand	Door GD voortijdig beëindigd
januari	62
februari	44
maart	61
april	46
mei	44
juni	74
juli	65
augustus	57
september	64
oktober	66
november	87
december	62
Totaal	732

 Tabel 3.15 Door GD beëindigde zorg 2024 ²³

2024	
Maand	Door GD voortijdig beëindigd
januari	79
februari	74
maart	59
april	57
mei	64
juni	52
juli	71
augustus	58
september	62
oktober	54
november	54
december	57
Totaal	741

²¹ Gegevens over 2024 zijn verkregen vanuit de Rechtspraak in januari 2025. Bij de rechtspraak wordt nooit geregistreerd of iets is toe- of afgewezen. De cijfers bevatten daarom zowel toegewezen als afgewezen beschikkingen.

²² Gegevens afkomstig van het OM in januari 2024.

²³ Gegevens afkomstig van het OM in januari 2025.

3.6 Eigen plan van aanpak

Bij de start van een voorbereiding voor een zorgmachtiging kan de betrokkene kenbaar maken een eigen plan van aanpak op te willen stellen. Zodra de GD hiermee instemt wordt de procedure voor de voorbereiding door de GD geschorst.

In tabel 3.16 is weergegeven:

1. Aantal voorbereidingen zorgmachtiging die zijn geschorst door de GD om een eigen plan van aanpak op te stellen, en die zijn geregistreerd bij het OM, in kolom 1.
2. Aantal van de geschorste voorbereidingen waarvoor alsnog een verzoekschrift is ingediend, in kolom 2.
3. Aantal beëindigingen van voorbereiding zorgmachtiging op grond van artikel 5:11 of 5:16 Wvvgz, nadat er eerder geschorst was voor een eigen plan van aanpak, in kolom 3.
4. Aantal zorgmachtigingen in voorbereiding die zijn geschorst en waarvoor nog geen verzoekschrift is ingediend en de voorbereiding nog niet is beëindigd in kolom 4.

Tabel 3.16a Eigen plan van aanpak 2023 ²⁴

Maand	1. Schorsingen n.a.v. eigen plan van aanpak	2. Voorbereiding hervat en verzoekschrift alsnog ingediend	3. Voorbereiding zorgmachtiging beëindigd	4. Lopende schorsingen
januari	77	65	12	
februari	63	56	7	
maart	53	43	10	
april	57	49	8	
mei	64	57	7	
juni	69	55	14	
juli	68	58	10	
augustus	59	44	15	
september	60	44	9	<5
oktober	68	59	9	
november	70	50	12	<10
december	57	29	7	21
Totaal	757	609	120	30

Tabel 3.16b Eigen plan van aanpak 2024 ²⁵

Maand	1. Schorsingen n.a.v. eigen plan van aanpak	2. Voorbereiding hervat en verzoekschrift alsnog ingediend	3. Voorbereiding zorgmachtiging beëindigd	4. Lopende schorsingen
januari	60	53	<10	
februari	62	51	11	
maart	68	53	15	
april	55	43	12	
mei	54	43	11	
juni	50	40	10	
juli	71	62	9	
augustus	55	40	13	<5
september	52	47	5	
oktober	70	52	12	<5
november	55	42	<10	<5
december	55	13	<5	36
Eindtotaal	695	539	114	42

²⁴ Gegevens zijn verkregen vanuit het OM in januari 2024. Op het moment dat in een kolom of rij eenmaal < 5 of < 10 voorkomt, is het totaal van de rij en/of kolom afgerond op een heel 5-tal, waardoor het kan voorkomen dat het eindtotaal iets afwijkt van de totaaltelling van de rijen of kolommen.

²⁵ Gegevens zijn verkregen vanuit het OM in januari 2025.

Toelichting

In tabel 3.16 is te zien dat in 2024 in totaal 695 keer de voorbereiding van een zorgmachtiging geschorst is omdat de betrokkene in de gelegenheid is gesteld om een eigen plan van aanpak op te stellen. Dit is ongeveer 8% minder vaak gebeurd dan in 2023 (757 maal). Afgezet tegen het aantal afgegeven beschikkingen voor een zorgmachtiging, liggen de percentages opgestelde eigen plannen van aanpak erg dicht bij elkaar in 2023 (4,2%) en 2024 (4,3%).

In 2024 heeft het opstellen van een eigen plan van aanpak in 16% van de gevallen (114 maal) geleid tot de beëindiging van de aanvraag zorgmachtiging. Dit percentage was in 2023 hetzelfde (16%) met een aantal van 120.

3.7 Aantal personen en aantal machtigingen per persoon

Sinds januari 2020 zijn er 37.947²⁶ personen ten aanzien van wie één of meerdere Wvvgz-machtigingen zijn afgegeven. Dit betreft zowel de voortzettingen crisismaatregel als de zorgmachtigingen.

In de onderstaande tabel is het aantal machtigingen weergegeven dat per persoon is toegewezen en het aantal personen.

1. Het aantal toegewezen machtigingen
2. Het aantal personen

Tabel 3.17 Overzicht aantal personen en aantal machtigingen per persoon 2020, 2021, 2022 en 2023

1. Aantal machtigingen	2. Aantal Personen
1	10.939
2	8.192
3	4.989
4 of meer	8.597
Totaal	32.717

Tabel 3.17A Overzicht aantal personen en aantal machtigingen per persoon 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024

1. Aantal machtigingen	2. Aantal Personen
1	12.354
2	9.199
3	5.453
4 of meer	10.941
Totaal	37.947

1.12 Toelichting

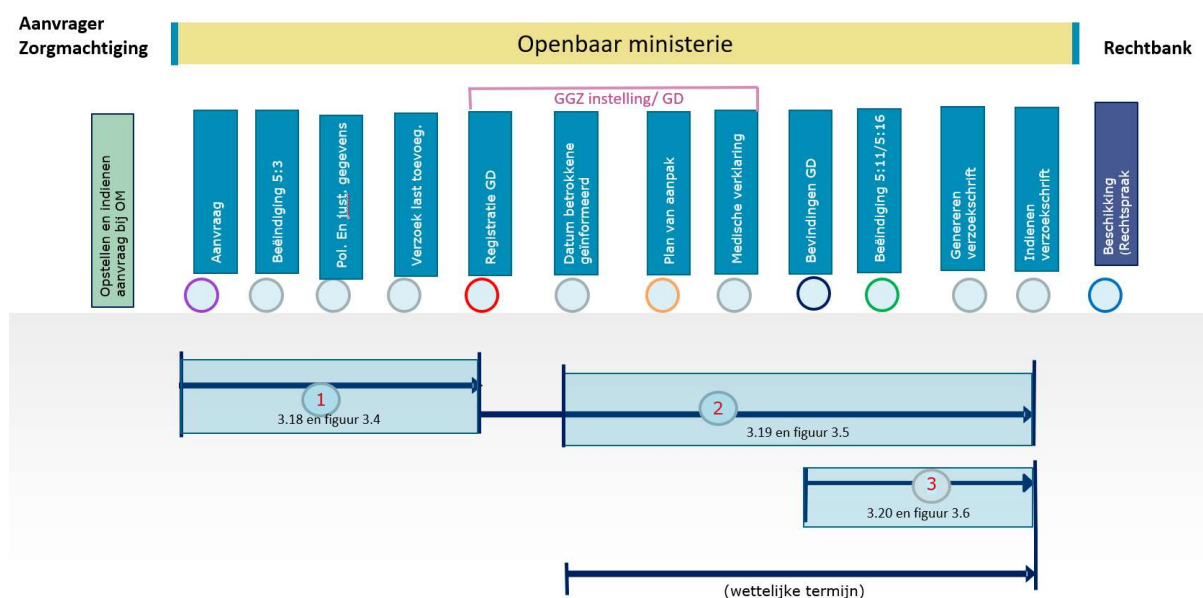
In bovenstaande tabellen is zichtbaar dat er in 2024, 5.230 personen met 1 of meer machtigingen bij zijn gekomen. Bij de meeste personen (ruim 56%) aan wie een machtiging is afgegeven betreft dit 1 of 2 machtigingen, en voor een ander deel (ruim 14 %) waren dit 3 machtigingen. Aan 29% van de betrokkenen zijn 4 of meer machtigingen afgegeven in de afgelopen 4 jaar.

In 2024 waren er ruim 60 personen met meer dan 10 machtigingen. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op het afgeven van meerdere CM's voor een bepaalde persoon, wellicht gecombineerd met een voortzetting van een crisismaatregel en een zorgmachtiging volgend op een voortzetting crisismaatregel, waarna mogelijk nog een zorgmachtiging volgt, omdat een eerste machtiging onder de Wvvgz voor een half jaar werd afgegeven.

²⁶ Gegevens afkomstig van het OM in januari 2024 (2023) en januari 2025 (2024).

3.8 Doorlooptijden voorbereiding verzoekschrift zorgmachtiging

In deze paragraaf zijn doorlooptijden opgenomen van de voorbereiding van verzoekschriften voor zorgmachtigingen²⁷. Het aanvraagproces begint met een aanvraag die wordt beoordeeld door de OvJ. De OvJ wijst een geneesheer-directeur aan. Nadat de GD de betrokkene heeft geïnformeerd start een wettelijke termijn van 4 weken voor de officier om tot een besluit te komen of er voldaan is aan de wettelijke criteria voor verplichte zorg (en 6 weken als er sprake is van een eigen plan van aanpak). Indien dit het geval is zal de OvJ het verzoekschrift onverwijld indienen bij de rechter. De rechter heeft 3 weken om een besluit te nemen (en nog eens drie weken als er een deskundigenonderzoek wordt gedaan).

Er zijn drie doorlooptijden opgenomen:

1. In tabel 3.18 de doorlooptijd van registratie van de aanvraag bij het Openbaar Ministerie tot het aanwijzen van een geneesheer-directeur (GD).
2. In tabel 3.19 van betrokkene geïnformeerd tot indienen verzoekschrift.
3. In tabel 3.20 van ontvangen bevindingen GD tot indienen verzoekschrift.

De doorlooptijden zijn weergegeven in aantallen dagen.

Iedere tabel heeft per maand 2 kolommen:

1. Gemiddelde doorlooptijd in dagen.
2. Aantal aanvragen tot voorbereiding van een verzoekschrift zorgmachtiging. Dit is het aantal dat is meegenomen in de meting van doorlooptijd.

Daarnaast is per tabel een grafiek (boxplot) opgenomen, waarin de spreiding van de doorlooptijden zichtbaar is.

Doorlooptijd van registratie aanvraag tot het aanwijzen van een GD

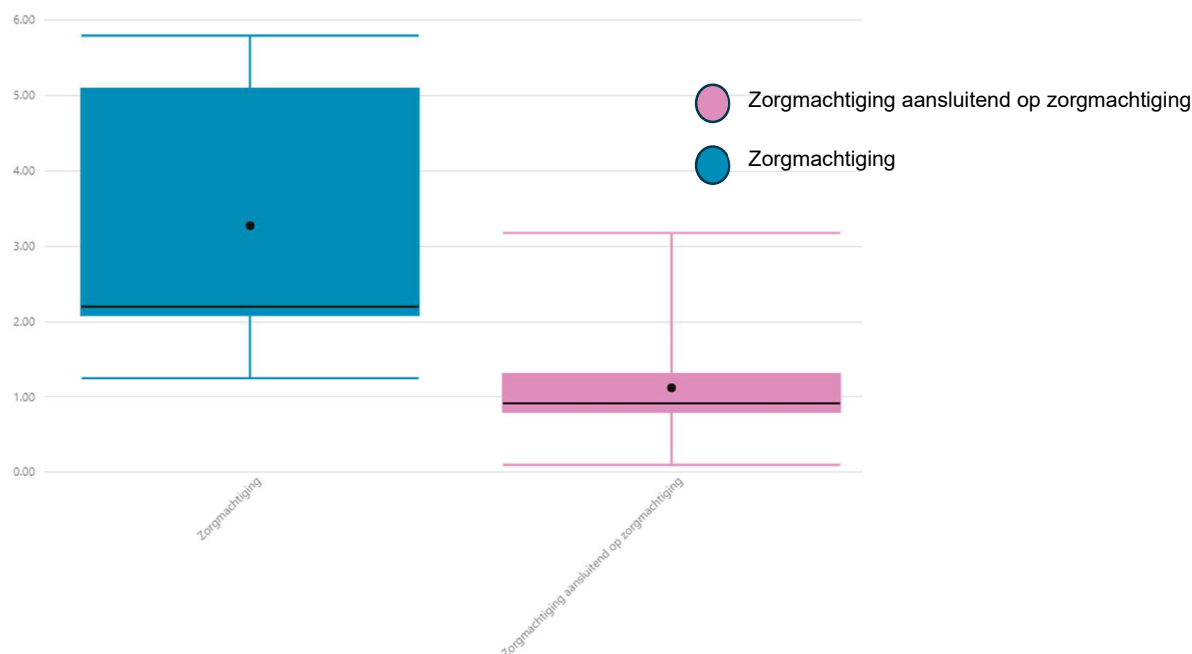
Het aanvraagproces begint met een aanvraag die wordt beoordeeld door de OvJ. De OvJ wijst een geneesheer-directeur aan. In onderstaande tabel is de gemiddelde doorlooptijd per maand weergegeven.

²⁷ Gegevens zijn in januari 2025 verkregen vanuit het OM.

Tabel 3.18 Gemiddeld aantal dagen van registratie aanvraag tot aanwijzen GD 2023 en 2024 ²⁸

2023			2024		
Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal	Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal
januari	1,56	1.483	januari	1,64	1.496
februari	1,81	1.264	februari	1,67	1.362
maart	1,56	1.374	maart	1,77	1.369
april	1,80	1.232	april	1,42	1.416
mei	1,75	1.356	mei	1,56	1.480
juni	1,41	1.494	juni	1,22	1.347
juli	1,46	1.515	juli	1,32	1.620
augustus	1,40	1.431	augustus	1,22	1.493
september	1,32	1.522	september	1,00	1.486
oktober	1,35	1.695	oktober	1,24	1.661
november	1,57	1.591	november	1,17	1.536
december	1,48	1.363	december	1,43	1.503
Totaal	1,53	17.320	Totaal	1,38	17.769

In figuur 3.4 is deze doorlooptijd voor 2024 uitgesplitst naar verschillende aanleidingen voor een aanvraag, namelijk zorgmachtiging en zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging.

 Figuur 3.4 Doorlooptijd van registratie aanvraag tot aanwijzen GD 2024 ²⁹

²⁸ Gegevens afkomstig van OM januari 2025.

²⁹ De vette stip is het gemiddelde, de zwarte lijn geeft de mediaan weer. De mediaan is de middelste waarde in een reeks getallen die gerangschikt zijn naar grootte. (Als het streepje in het midden staat wil dat zeggen dat 50% van de getallen onder de mediaan ligt en 50% erboven). Het bolletje geeft het gemiddelde aantal dagen aan.

Toelichting

In figuur 3.4 zijn de doorlooptijden van de registratie van de aanvraag tot het aanwijzen van een GD gesplitst naar verschillende aanleidingen voor de aanvraag van voorbereiding voor een verzoekschrift van een zorgmachtiging.

Als de aanleiding een initiële zorgmachtiging betreft, dan ligt de doorlooptijd van de registratie van de aanvraag tot het aanwijzen van een GD tussen 1,25 en 5,8 dagen (tussen de blauwe lijnen), waarbij het gemiddelde op ca. 3,3 dagen ligt (de zwarte punt). De zwarte lijn in de box geeft aan dat de mediaan op 2,2 dag ligt. Het blauwe blok laat zien dat voor het grootste deel van de aanvragen deze doorlooptijd tussen de 2,1 en 5,1 dagen ligt. Dit zijn kortere doorlooptijden dan in 2023.

Als de aanleiding van de aanvraag een zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging betreft (roze blok), dan ligt de gemiddelde doorlooptijd van registratie van de aanvraag en aanwijzen van de GD op 1,1 dagen (de zwarte punt). Met een mediaan van 1,0 is zichtbaar dat de doorlooptijd voor dit onderdeel korter is dan bij aanvragen van eerste zorgmachtigingen. Dit is verklaarbaar omdat de GD dan reeds bekend is.

We zien dat in 2024 de gemiddelde doorlooptijd verder gedaald is van 1,53 dag naar 1,38 dag. Deze dalende trend is al enkele jaren zichtbaar.

3.9 Doorlooptijd van betrokkene geïnformeerd door GD tot indienen verzoekschrift

Nadat de GD de betrokkene heeft geïnformeerd start een wettelijke termijn van 4 weken (28 dagen) voor de OvJ om tot een besluit te komen of er voldaan is aan de wettelijke criteria voor verplichte zorg (en 6 weken -42 dagen- als er sprake is van een eigen plan van aanpak). In onderstaande tabel is per maand het gemiddeld aantal dagen weergegeven. Vanwege het ontbreken van de bijbehorende cijfers is er daarbij geen onderscheid gemaakt in de doorlooptijden met of zonder een eigen plan van aanpak.

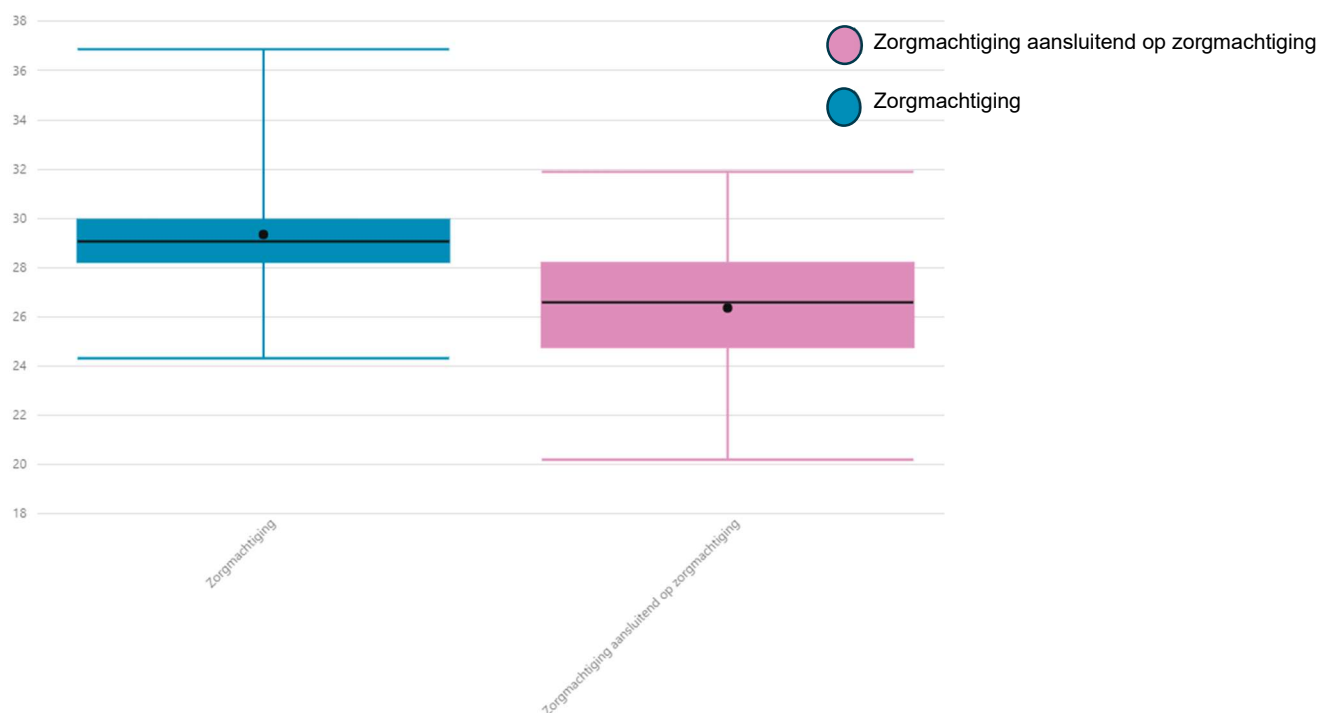
Tabel 3.19 Gemiddeld aantal dagen van betrokkene geïnformeerd door GD tot indienen verzoekschrift³⁰

2023			2024		
Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal	Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal
januari	27,54	827	januari	26,65	910
februari	26,73	752	februari	28,71	853
maart	27,79	751	maart	32,53	786
april	31,75	692	april	29,66	885
mei	27,74	795	mei	33,47	894
juni	27,57	920	juni	28,69	785
juli	27,80	830	juli	28,19	952
augustus	27,81	892	augustus	27,09	883
september	27,67	870	september	30,73	904
oktober	27,59	1.034	oktober	28,04	1.062
november	27,44	959	november	30,50	849
december	25,32	627	december	24,11	424
Totaal	27,71	9.949	Totaal	29,09	10.187

In figuur 3.5 is deze doorlooptijd voor 2024 uitgesplitst naar verschillende aanleidingen voor een aanvraag, namelijk zorgmachtiging en zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging.

³⁰ Gegevens afkomstig van het OM januari 2024 (2023) en januari 2025 (2024).

Figuur 3.5 Doorlooptijd van betrokkene geïnformeerd door GD tot indienen verzoekschrift 2023

1.13 Toelichting

De vergelijking met de cijfers van 2023 (Tabel 3.19) laat zien dat de eerder gerapporteerde significante daling in de doorlooptijd niet doorzet. Gemiddeld ligt de realisatie in 2024 met 29,1 dag ruim een dag boven de norm van 28 dagen, daar waar dit in 2023 er met 27,7 dag net onder lag.

In figuur 3.5 is zichtbaar dat de doorlooptijd van het informeren van een betrokkene tot het indienen van een verzoekschrift bij initiële zorgmachtigingen (het blauwe blok) ligt tussen bijna 28 en de 30 dagen, waarbij het gemiddelde voor 2024 iets is toegenomen is ten opzichte van 2023 (de zwarte stip). De zwarte lijn in de box geeft aan dat ook de mediaan³¹ gemiddeld 29 dagen was in 2024. Voor de initiële zorgmachtigingen wordt daarmee in veruit de meeste gevallen de wettelijke doorlooptijd van maximaal 28 dagen net niet gehaald.

Bij de zorgmachtigingen aansluitend op zorgmachtigingen (roze blok) ligt de mediaan op 27 dagen én het gemiddelde van dit onderdeel van de voorbereiding op ca. 26 dagen. De gemiddelde doorlooptijd bij de aansluitende zorgmachtigingen is dus zo'n 4 dagen korter dan bij de initiële ZM. Uit de onderliggende cijfers blijkt verder dat de doorlooptijd van ongeveer 85% van de ingediende verzoekschriften ligt tussen de 25 en 28 dagen.

³¹De vette stip is het gemiddelde, de zwarte lijn geeft de mediaan weer. De mediaan is de middelste waarde in een reeks getallen die gerangschikt zijn naar grootte. (Als het streepje in het midden staat wil dat zeggen dat 50% van de getallen onder de mediaan ligt en 50% erboven.)

3.10 Doorlooptijd van ontvangen bevindingen GD tot ondertekening verzoekschrift door OvJ

Nadat een GD is aangewezen zal de GD-bevindingen opstellen en deze naar de OvJ sturen. Op basis van de bevindingen kan de OvJ besluiten een verzoekschrift in te dienen. In tabel 3.20 is de gemiddelde doorlooptijd per maand weergegeven van ontvangen bevindingen van de GD tot het ondertekenen van het verzoekschrift door de OvJ, ten behoeve van het indienen van een verzoekschrift bij de rechtbank.

Tabel 3.20 Gemiddeld aantal dagen van ontvangen bevindingen GD tot indienen verzoekschrift 2023 en 2024.

2023			2024		
Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal	Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	2. Aantal
januari	3,20	1.393	januari	1,90	1.329
februari	2,48	1.303	februari	2,04	1.327
maart	2,01	1.325	maart	2,12	1.307
april	1,97	1.062	april	2,06	1.237
mei	2,69	1.248	mei	2,06	1.330
juni	1,82	1.313	juni	2,14	1.225
juli	2,33	1.318	juli	2,03	1.484
augustus	1,96	1.370	augustus	2,08	1.369
september	1,70	1.331	september	1,99	1.297
oktober	1,74	1.470	oktober	2,10	1.538
november	1,57	1.472	november	2,43	1.380
december	1,93	1.426	december	2,39	1.488
Totaal	2,11	16.031	Totaal	2,11	16.311

In figuur 3.6 is deze doorlooptijd van 2024 uitgesplitst naar verschillende aanleidingen voor een aanvraag, namelijk zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een zelfbindingsverklaring en zorgmachtiging aansluitend op een voortzetting crisismaatregel.

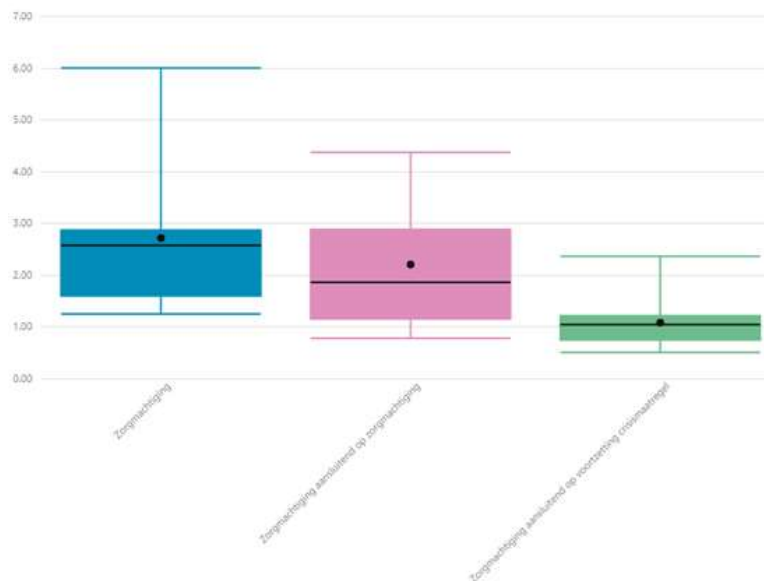
Figuur 3.6 Doorlooptijd van ontvangen bevindingen GD tot indienen verzoekschrift 2024³²

Toelichting

- Zorgmachtiging aansluitend op
- Zorgmachtiging
- Zorgmachtiging aansluitend op voortzetting maatregel

³² De vette stip is het gemiddelde, de zwarte lijn geeft de mediaan weer. De mediaan is de middelste waarde in een reeks getallen die gerangschikt zijn naar grootte. (Als het streepje in het midden staat wil dat zeggen dat 50% van de getallen onder de mediaan ligt en 50% erboven.

Wat hier opvalt is dat de gemiddelde doorlooptijd in 2024 gelijk is aan die van 2023, namelijk 2,11 dag.

In figuur 3.6 is zichtbaar dat de gemiddelde doorlooptijd van de ontvangen bevindingen van de GD tot het ondertekenen van een verzoekschrift bij zorgmachtigingen (het blauwe blok) varieert tussen de 1 en 6 dagen, waarbij het gemiddelde op iets meer dan 2,7 dagen ligt. De zwarte lijn in de box geeft aan dat de mediaan op 2,6 ligt, waarbij de doorlooptijd voor dit onderdeel bij de meeste aanvragen tussen 1,6 en 2,9 dagen ligt.

Bij de zorgmachtigingen aansluitend op zorgmachtigingen ligt de gemiddelde doorlooptijd op 2,2 dagen met een mediaan van bijna 1,9. Dit is een kortere doorlooptijd dan bij de voorbereiding van verzoekschriften voor eerste zorgmachtigingen.

Bij zorgmachtigingen aansluitend op crisismaatregel ligt dit onderdeel van de doorlooptijd nog iets lager, namelijk tussen een 0,75 dag en 1,2 dagen met een gemiddelde van 1,0 dag.

3.11 Doorlooptijden Rechtspraak van indiening tot uitspraak

Na het onderzoeken van de bevindingen kan de OvJ besluiten een verzoekschrift in te dienen bij de rechter. Na ontvangst van een verzoekschrift wordt een zitting gepland, waar vervolgens een uitspraak wordt gedaan. Daarna wordt de beschikking afgegeven en worden de afschriften verzonden. In tabel 3.21 is de gemiddelde doorlooptijd per maand weergegeven van ontvangst van verzoekschriften tot het doen van een uitspraak door de rechter³³. De wettelijke termijn hiervoor is maximaal 21 dagen (met mogelijke verlenging in geval van zon-/feestdagen, eigen plan van aanpak en een andere termijn bij toepassing van 2.3 Wfz).

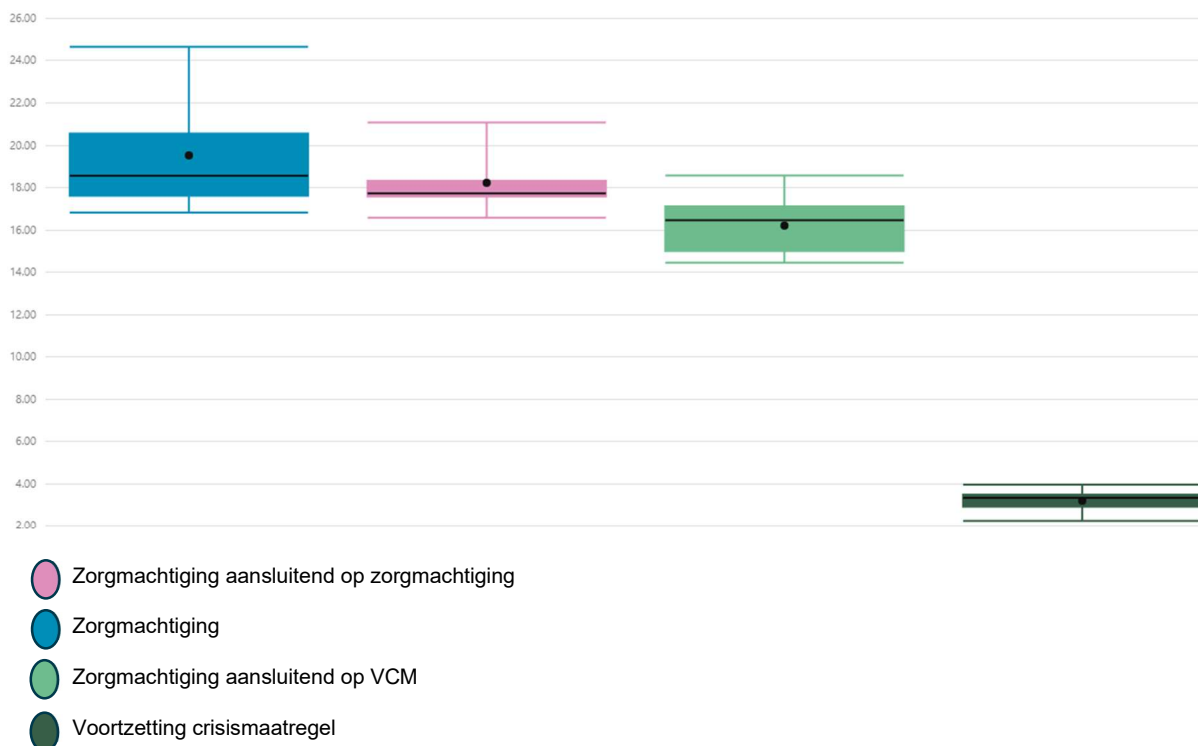
³³ Gegevens afkomstig van de Rechtspraak januari 2025. In deze tabel ziet u de gemiddelde doorlooptijd van wijziging ZM, ZM aansluitend op ZM, zorgmachtiging, ZM o.b.v. zelfbindingsverklaring, VCM en ZM aansluitend op VCM.

Tabel 3.21 Gemiddeld aantal dagen van indiening tot uitspraak

2023			2024		
Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	Aantal	Maand	1. Gemiddeld aantal dagen	Aantal
januari	14,01	2.207	januari	14,02	2.051
februari	13,65	2.037	februari	12,92	2.652
maart	13,70	2.220	maart	12,23	2.571
april	12,42	1.733	april	12,88	2.628
mei	12,13	2.035	mei	12,43	2.593
juni	12,26	2.168	juni	11,98	2.397
juli	12,67	2.029	juli	12,68	2.974
augustus	12,36	2.234	augustus	12,58	2.782
september	12,67	1.929	september	13,78	2.581
oktober	12,86	2.153	oktober	13,31	2.956
november	13,11	2.235	november	12,92	2.604
december	13,50	2.100	december	12,80	2.741
Totaal	12,96	25.080	Totaal	12,86	31.530

In figuur 3.7 is deze doorlooptijd voor 2024 uitgesplitst naar verschillende aanleidingen voor een aanvraag, namelijk zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een zorgmachtiging, zorgmachtiging aansluitend op een voortzetting crisismaatregel en voortzettingen van een CM.

Figuur 3.7 Gemiddeld aantal dagen van ontvangen verzoekschrift tot uitspraak 2023.

Toelichting

Tabel 3.21 gaat over de doorlooptijd van indiening van het verzoekschrift tot de uitspraak hierop door de rechtbank. Over het algemeen wordt de wettelijke termijn van 21 dagen door de rechtspraak gehaald: de gemiddelde doorlooptijd is ten opzichte van vorig jaar bestendig op een niveau net onder de 13 dagen. Ook hier is de daling vanuit 2021, toen het gemiddelde nog op ruim 18 dagen lag, bestendig.

In figuur 3.7 is zichtbaar dat de gemiddelde doorlooptijd van de ontvangen verzoekschriften van de OvJ tot de uitspraak van de rechter bij zorgmachtigingen (het blauwe blok) varieert tussen ruim 16 en ruim 24 dagen, waarbij het gemiddelde op bijna 20 dagen ligt. De zwarte lijn in de box geeft aan dat de mediaan op 18,6 dagen ligt, waarbij de doorlooptijd voor dit onderdeel bij de meeste verzoekschriften tussen 17,6 en 24,6 dagen ligt. Uitschieters zoals een doorlooptijd van ruim 24 dagen worden vaak veroorzaakt doordat het moeilijk is een zitting te plannen met betrokkene, vooral bij een initiële zorgmachtiging.

Bij de zorgmachtigingen aansluitend op zorgmachtigingen (roze blok) ligt de gemiddelde doorlooptijd op ruim 18 dagen met een mediaan van 17,7 dagen. Dit is een iets kortere doorlooptijd dan bij de voorbereiding van verzoekschriften voor eerste zorgmachtigingen. Door een aantal uitschieters in doorlooptijd ligt de gemiddelde duur hier op ruim 18 dagen.

Bij zorgmachtigingen aansluitend op crisismaatregel (groene blok) ligt dit onderdeel van de doorlooptijd lager, namelijk tussen een 15 dag en ruim 17 dagen met een gemiddelde van iets meer dan 16 dagen.

Bij de voortzetting crisismaatregel (donkergroen blok) is zichtbaar dat er sneller uitspraak wordt gedaan. Dit moet binnen drie dagen plaatsvinden vanwege de korte looptijd van een crisismaatregel. De doorlooptijd ligt gemiddeld tussen de ruim 2 en bijna 4,0 dagen. De gemiddelde en de mediaan liggen dicht tegen elkaar met 3,2 en 3,3 dagen.

Over het algemeen gesproken worden de wettelijke termijnen door de rechtspraak gehaald. Deze termijn is van indiening tot uitspraak. De uitspraak vindt plaats op een zitting, deze is mondeling. Doorgaans stuurt de rechtbank op dezelfde dag een kennisgeving mondelinge uitspraak naar de betrokken partijen. De rechtbank heeft dan nog 14 dagen om de beschikking af te geven. Een verklaring van de verder verkorte doorlooptijden kan zijn dat een aantal suboptimale werkstappen grotendeels opgelost zijn, dat bepaalde juridische vraagstukken zijn uitgekristalliseerd en een goede samenwerking en duidelijke werkafspraken tussen het OM en de ketenpartners.

4. Patiëntenvertrouwenspersoon

De betrokkene kan in het proces van de Wvvgz ondersteund worden door een patiëntenvertrouwenspersoon. Dit kan bijvoorbeeld bij het opstellen van een zorgplan of zorgkaart of bij een klacht over (verplichte) zorg of een vraag over het proces. De geneesheer-directeur en de burgemeester vragen in het proces van respectievelijk de zorgmachtiging en de crisismaatregel de betrokkene of diens persoonsgegevens doorgestuurd mogen worden naar een patiëntenvertrouwenspersoon, of betrokkene geeft dit zelf aan. De patiëntenvertrouwenspersoon kan dan contact opnemen en, indien gewenst, ondersteuning leveren. Daarnaast ontvangen de betrokkenen van de geneesheer-directeur ook de contactgegevens van de Stichting PVP zodat betrokkenen ook zelf contact kunnen opnemen met een patiëntenvertrouwenspersoon.

4.1 Inzet patiëntenvertrouwenspersoon

De patiëntenvertrouwenspersoon (StPVP) biedt advies en bijstand in de voorbereiding en gedurende de looptijd van een zorgmachtiging en bij een crisismaatregel. Daarnaast biedt de pvp ook ondersteuning in onder andere de forensische psychiatrie en aan betrokkenen die vrijwillig in behandeling zijn. Er wordt vastgelegd welke titel cliënten hebben ten tijde van een vraag of klacht.

In onderstaande tabellen is het aantal keren te zien dat een pvp ondersteuning heeft gegeven aan betrokkenen met genoemde juridische titels in 2023 en 2024. Stichting PVP (StPVP) telt het aantal keren ondersteuning, hierbij kan één persoon meerdere keren zijn ondersteund.

Tabel 4.0 Inzet pvp 2023

Juridische titel	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
anders/onbekend	129	86	130	97	142	119	130	177	113	129	110	101	1.463
crisismaatregel	413	329	416	353	481	397	405	389	374	490	388	389	4.824
forensisch	129	114	139	76	151	118	109	134	131	130	148	99	1.478
voorbereiding zorgmachtiging	76	97	86	45	84	94	86	97	91	80	96	100	1.032
vrijwillig in behandeling	219	241	293	183	267	220	208	212	202	247	241	199	2.732
zorgmachtiging	960	723	1.005	733	940	928	945	939	987	1.006	850	998	11.014
Totaal	1.926	1.590	2.069	1.487	2.065	1.876	1.883	1.948	1.898	2.082	1.833	1.886	22.543

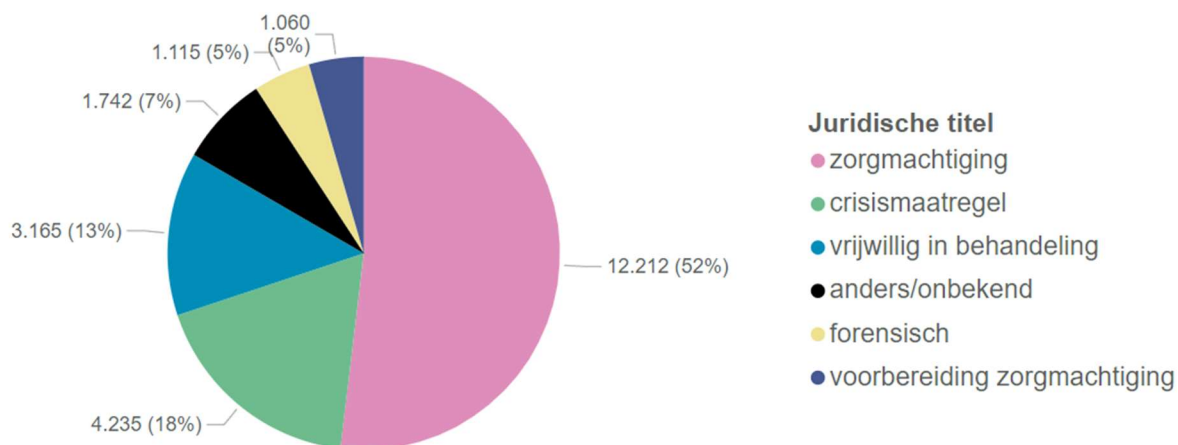
Tabel 4.1 Inzet pvp 2024

Juridische titel	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Totaal
anders/onbekend	163	114	112	116	152	136	175	156	187	141	142	148	1.742
crisismaatregel	368	238	279	356	338	352	452	375	345	359	342	431	4.235
forensisch	128	91	56	80	75	98	80	105	121	89	120	72	1.115
voorbereiding zorgmachtiging	77	78	125	80	102	55	108	93	103	67	73	99	1.060
vrijwillig in behandeling	341	276	193	246	246	241	291	255	273	271	215	317	3.165
zorgmachtiging	1.371	1.106	742	1.062	1.047	866	1.220	813	889	967	919	1.210	12.212
Totaal	2.448	1.903	1.507	1.940	1.960	1.748	2.326	1.797	1.918	1.894	1.811	2.277	23.529

Onder de crisismaatregelen valt ook de inzet tijdens voortzetting CM. Voortzetting CM wordt niet apart vastgelegd. "Anders/onbekend" omvat bijzondere titels of de gevallen waarin de juridische status van betrokkenen niet te achterhalen is, zoals soms bij helpdeskcontacten.

We zien net als het vorige jaar ook in 2024 een toename van het aantal keer ondersteuning door een pvp: het aantal ligt in 2024 met een stijging van 986 keer 4,4% hoger dan in 2023 (tabel 4.0 & 4.1).

Figuur 4.1 Inzet pvp 2024

In tabel 4.2 is weergegeven: het aantal maal dat er door een patiëntenvertrouenspersoon ondersteuning is geleverd ten behoeve van Wvggz producten bij de voorbereiding op een zorgmachtiging.

Tabel 4.2 Inzet pvp Wvggz producten bij voorbereiding ZM

2023		2024	
Activiteiten dossiers	Aantal	Activiteiten dossiers	Aantal
andere Wvggz: pva, zorgkaart, zorgplan	70	andere Wvggz: pva, zorgkaart, zorgplan	59
plan van aanpak	517	plan van aanpak	525
zorgkaart: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	182	zorgkaart: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	179
zorgkaart: vraag/klacht	145	zorgkaart: vraag/klacht	70
zorgplan: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	38	zorgplan: BIJSTAND bij opstellen/aanpassen/evaluatie	50
zorgplan: vraag/klacht	93	zorgplan: vraag/klacht	77
Totaal	1.045	Totaal	960

Toelichting

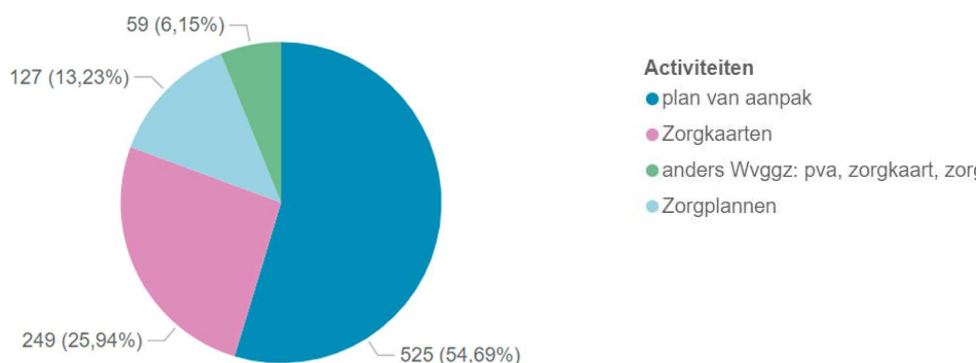
In totaal is er in 2024 bij de voorbereiding van een zorgmachtiging door een pvp ondersteuning geleverd bij 960 dossiers, onderverdeeld in verschillende onderwerpen. Dit is een afname van bijna 9% ten opzichte van 2023. Deze ondersteuning is onderverdeeld in vraag of klacht en bijstand. Hierbij kan één persoon meerdere keren zijn ondersteund.

 Tabel 4.3 Aantallen cliënten StPVP³⁴

2024	
Omschrijving	Aantal
Totaal aantal cliënten pvp op ggz locatie	7429
Totaal aantal cliënten pvp helpdesk	6045
Daarvan: aantal cliënten pvp ondersteunde bij informatieproducten	864

³⁴ Gegevens tabel 4.2 en 4.3 zijn in januari 2025 verkregen vanuit StPVP.

Figuur 4.2 Inzet pvp Wvggz producten bij voorbereiding ZM 2024

In tabel 4.3 is te zien dat in 2024 6.045 cliënten contact opnamen met een pvp via de telefonische helpdesk en ondersteunden pvp'en 7.429 cliënten op een ggz-locatie.

In de tabel hieronder is weergegeven: Het aantal maal dat persoonsgegevens zijn doorgestuurd naar de Stichting PVP door de burgemeester (BM) en geneesheer-directeur (GD).

 Tabel 4.4 Doorsturen persoonsgegevens aan burgemeester en geneesheer-directeur³⁵

Maand	Verstrekkingen door BM	Verstrekking en door GD
januari	167	77
februari	114	91
maart	184	90
april	190	87
mei	161	62
juni	181	96
juli	184	93
augustus	165	108
september	156	86
oktober	182	117
november	163	105
december	163	97
Totaal	2.010	1.109

In tabellen 4.5 en 4.6 zijn de beschikbare gegevens naast elkaar gezet om de verhouding tussen de inzet van de pvp in het proces voor een zorgmachtiging en een crisismaatregel zichtbaar te maken.

³⁵ Gegevens tabel 4.2 en 4.3 zijn in januari 2025 verkregen vanuit StPVP.

Tabel 4.5 Procentuele verhouding inzet pvp bij ZM ³⁶

2023				2024			
Maand	1. In voorbereiding genomen verzoekschriften ZM	2. Gegevens doorgestuurd door GD (aantal personen)	% verhouding	Maand	1. In voorbereiding genomen verzoekschriften ZM	2. Gegevens doorgestuurd door GD (aantal personen)	% verhouding
januari	1.531	66	4,3%	januari	1.549	77	5,0%
februari	1.310	69	5,3%	februari	1.432	91	6,4%
maart	1.430	55	3,8%	maart	1.429	90	6,3%
april	1.271	49	3,9%	april	1.473	87	5,9%
mei	1.407	79	5,6%	mei	1.540	62	4,0%
juni	1.541	66	4,3%	juni	1.407	96	6,8%
juli	1.556	71	4,6%	juli	1.687	93	5,5%
augustus	1.485	88	5,9%	augustus	1.555	108	6,9%
september	1.560	63	4,0%	september	1.555	86	5,5%
oktober	1.736	80	4,6%	oktober	1.734	117	6,7%
november	1.631	90	5,5%	november	1.600	105	6,6%
december	1.400	58	4,1%	december	1.560	97	6,2%
Totaal	17.858	834	4,7%	Totaal	18.521	1109	6,0%

Tabel 4.6 Procentuele verhouding inzet pvp bij CM

2023				2024			
Maand	1. Aantal opgelegde Crisismaatregelen	2. Gegevens doorgestuurd door BM (aantal personen)	% verhouding	Maand	1. Aantal opgelegde Crisismaatregelen	2. Gegevens doorgestuurd door BM (aantal personen)	% verhouding
januari	703	172	24,5%	januari	702	167	23,8%
februari	661	158	23,9%	februari	655	114	17,4%
maart	757	186	24,6%	maart	721	184	25,5%
april	711	165	23,2%	april	700	190	27,1%
mei	744	162	21,8%	mei	788	161	20,4%
juni	784	175	22,3%	juni	748	181	24,2%
juli	743	178	24,0%	juli	858	184	21,4%
augustus	696	172	24,7%	augustus	745	165	22,1%
september	708	169	23,9%	september	704	156	22,2%
oktober	731	187	25,6%	oktober	758	182	24,0%
november	767	163	21,3%	november	696	163	23,4%
december	667	144	21,6%	december	678	163	24,0%
Totaal	8.672	2.031	23,4%	Totaal	8.753	2.010	23,0%

Toelichting

Te zien is dat er relatief gezien minder vaak gegevens van betrokkenen worden doorgestuurd bij de voorbereiding van een zorgmachtiging dan bij een crisismaatregel. Dit eerste is na een lichte daling in de voorgaande periode nu gestegen van 4,7% in 2023 naar 6,0% in 2024. Het aandeel bij de CM is in deze jaren stabiel gebleven op 23%.

³⁶ Gegevens tabel 4.4 kolom 1. In voorbereiding genomen verzoekschriften ZM zijn in januari 2025 verkregen vanuit het OM, kolom 2. Gegevens doorgestuurd naar StPVP van StPVP in januari 2025.

5. Familievertrouwenspersoon

De familievertrouwenspersoon heeft tot taak om, op verzoek van de voor de continuïteit van zorg relevante familie en naasten van een persoon met een psychische stoornis, voor wie een verzoek voor een zorgmachtiging wordt voorbereid of aan wie verplichte zorg wordt verleend door een zorgaanbieder, deze:

- te informeren
- te adviseren
- bijstand te verlenen
- tekortkomingen in de structuur en de uitvoering van de zorg, voor zover deze afbreuk doen aan de rechten van de betrokkene, te signaleren en aan de inspectie te melden
- te bemiddelen tussen de familie en naasten, de zorgaanbieder, de geneesheer-directeur en de zorgverantwoordelijke en betrokkene.

De cijfers van het aantal keren dat de familievertrouwenspersoon heeft ondersteund bij een plan van aanpak, zelfbinding, zorgplan en zorgkaart zijn relevant. Het zijn er dan wellicht weinig, maar meer dan vorig jaar. En dit zijn belangrijke instrumenten in het kader van de eigen regie om ervoor te zorgen dat verplichte zorg voorkomen wordt, dan wel beter aansluit bij de wensen en situatie van betrokkene.

Onderstaande tabel geeft het aantal geleverde ondersteuningsdiensten door een familievertrouwenspersoon weer, onderverdeeld naar type diensten. In totaal betrof het in 2024, 1.343 casussen.

Tabel 5.1 Ondersteuning familievertrouwenspersoon 2024

Diensten	aantal casus waarbij we dienst hebben verleend	% van het totale aantal casus (=1343) waarbij we deze dienst hebben verleend
Informereren	1180	87,86%
Ondersteunen algemeen	1025	76,32%
Adviseren	876	65,23%
Bemiddelen	344	25,61%
Bijstaan bij klacht	93	6,92%
ondersteuning bij zorgplan	19	1,41%
ondersteunen bij eigen plan van aanpak	13	0,97%
Signaal naar zorgaanbieder	13	0,97%
ondersteuning bij zelfbinding	9	0,67%
ondersteuning bij zorgkaart	6	0,45%
Signaal IGJ	0	0,00%

Tabel 5.2 Aantal casussen verplichte zorg bij de familievertrouwenspersonen, voorbereidingen op CM en ZM, per kwartaal 2023 en 2024³⁷

2023					2024						
status casus	Vorbereiding crisismaatregel		Vorbereiding zorgmachtiging		status casus	Vorbereiding crisismaatregel		Vorbereiding zorgmachtiging			
	Kwartaal	Nieuw	Totaal behandeld	Nieuw		Totaal behandeld	Kwartaal	Nieuw	Totaal behandeld	Nieuw	Totaal behandeld
Kwartaal 1			<5	43	42	Kwartaal 1	<10	23	33	138	
Kwartaal 2	<10		<5	33	47	Kwartaal 2	<5	<10	25	142	
Kwartaal 3	<10		11	48	81	Kwartaal 3	<5	13	39	173	
Kwartaal 4	<10		<10	51	74	Kwartaal 4		<5	41	135	
Totaal		17	21	175	244	Totaal		14	45	138	588

³⁷ Gegevens 2023 zijn in januari 2024 en gegevens 2024 in januari 2025, verkregen vanuit de Landelijke Stichting Familievertrouwenspersonen.

Tabel 5.3 Totaal aantal casussen verplichte zorg bij de familievertrouwenspersonen, uitvoering van CM en ZM, 2023 en 2024

2023					2024				
status casus	Uitvoering crisismaatregel		Uitvoering zorgmachtiging		status casus	Uitvoering crisismaatregel		Uitvoering zorgmachtiging	
	Kwartaal	Nieuw	Totaal behandeld	Nieuw		Totaal behandeld	Kwartaal	Nieuw	Totaal behandeld
Kwartaal 1	83	42	223	287	Kwartaal 1	56	193	166	680
Kwartaal 2	66	60	143	249	Kwartaal 2	75	284	147	772
Kwartaal 3	66	95	164	335	Kwartaal 3	61	243	152	635
Kwartaal 4	68	93	156	291	Kwartaal 4	55	133	167	475
Totaal	283	290	686	1.162	Totaal	247	853	632	2.562

Onderstaande tabel geeft het aantal casussen weer dat is behandeld door een familievertrouwenspersoon ten aanzien van verplichte zorg. Een casus kan over meerdere kwartalen 4lopen; in tabel 5.4 zijn deze dubbele voorkomens (die wel in figuur 5.1 en tabel 5.2 en 5.3 aanwezig zijn) eruit gehaald.

Tabel 5.4 Aantal casussen in behandeling bij een familievertrouwenspersoon 2023 en 2024 ³⁸

2023				2024			
Totaal casussen periode	Aantal nieuw	Aantal lopend	Totaal behandeld	Totaal casussen periode	Aantal nieuw	Aantal lopend	Totaal behandeld
Uitvoering crisismaatregel	273	30	303	Uitvoering crisismaatregel	248	61	309
Uitvoering zorgmachtiging	693	144	837	Uitvoering zorgmachtiging	631	200	831
Voorbereiding crisismaatregel	18	<5	19	Voorbereiding crisismaatregel	14	<5	17
Voorbereiding zorgmachtiging	177	25	202	Voorbereiding zorgmachtiging	138	48	186
Totaal	1.161	200	1.361	Totaal	1.031	312	1.343

1.14 Toelichting

De familievertrouwenspersoon is er voor naasten van mensen die opgenomen zijn in een Wvggz accommodatie van een ggz-instelling of de verslavingszorg en voor naasten van mensen met psychische en/of verslavingsproblemen bij wie (mogelijk) sprake is van verplichte zorg of de voorbereiding daarvan. In tabel 5.4 is te zien dat er in 2024 1.343 casussen zijn behandeld, waarvan 1.031 nieuwe. Ten opzichte van 2023 zijn in 2024 iets (18) minder diensten van de familievertrouwenspersoon afgenomen, een daling van 1%. Hierbij is voornamelijk ondersteuning geleverd bij voorbereiding of zorgverlening in het kader van CM en ZM. Iedere casus stelt in principe ondersteuning aan een naaste/familie voor. Hierbij kan de naaste binnen een casus van één of meerdere diensten gebruik maken.

³⁸ Op moment dat in een kolom of rij eenmaal < 5 of < 10 voorkomt is het totaal van de rij en/of kolom afgerond op hele 5-tal, waardoor het kan voorkomen dat het eindtotaal iets afwijkt van de totaaltelling van de rijen of kolommen.

6. Uitspraken beroepen en schadevergoedingen

De betrokkene (of diens vertegenwoordiger of nabestaande) of de zorgaanbieder kan, naar aanleiding van een uitspraak van een klachtencommissie, een beroep indienen bij de rechter. Dit betreft een procedure op basis van artikel 10:7 Wvvgz. De verzoeker kan tevens een verzoek tot schadevergoeding bij de rechter indienen (artikel 10:11 Wvvgz). In de onderstaande tabel is het aantal uitspraken naar aanleiding van beroepen en verzoeken tot schadevergoedingen weergegeven. Bij artikel 9:10 Wvvgz betreft het betrokkenen met een strafrechtelijke titel. N.B. het betreft uitspraken; dat zegt niets over de inhoudelijkheid daarvan. Bij de uitspraken tot een schadevergoeding bijvoorbeeld kan deze ook niet zijn toegekend.

Tabel 6.1 Aantal uitspraken beroepen en schadevergoedingen 2021³⁹

Uitspraken beroepen en schadevergoedingen	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
Beroep n.a.v. klachtenprocedure	23	23	26	22	94
Beroep nav klachtenprocedure ogv art9:10	<5	<5	<5	<5	<10
Beroep tegen crisismaatregel	20	32	17	22	91
Schadevergoeding	64	50	50	37	201

Tabel 6.2 Aantal uitspraken beroepen en schadevergoedingen 2022

Uitspraken beroepen en schadevergoedingen	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
Beroep n.a.v. klachtenprocedure	17	17	22	16	72
Beroep nav klachtenprocedure ogv art9:10	<5	<5	<5	<5	<10
Beroep tegen crisismaatregel	18	10	<10	<10	42
Schadevergoeding	45	28	25	29	127

Tabel 6.3 Aantal uitspraken beroepen en schadevergoedingen 2023

Uitspraken beroepen en schadevergoedingen	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
Beroep n.a.v. klachtenprocedure	16	22	19	25	82
Beroep nav klachtenprocedure ogv art9:10	<5	<5	<5	<10	13
Beroep tegen crisismaatregel	13	13	<10	<10	42
Schadevergoeding	27	15	23	17	82

Tabel 6.4 Aantal uitspraken beroepen en schadevergoedingen 2024

Uitspraken beroepen en schadevergoedingen	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Totaal
Beroep n.a.v. klachtenprocedure	25	27	18	31	101
Beroep nav klachtenprocedure ogv art9:10	<5	<5	<5	<5	<10
Beroep tegen crisismaatregel	<10	<10	11	10	32
Schadevergoeding	18	18	10	<10	54

De overgang van 2023 naar 2024 laat enerzijds een stabilisatie zien in het aantal beroepen naar aanleiding van uitspraken van een klachtencommissie: 137 in 2023 en rond de 138 in 2024. Anderzijds is, net als de jaren daarvoor, een daling zichtbaar in het aantal uitspraken over schadevergoedingen: van 82 in 2023 naar 54 in 2024. Een verklaring hiervan kan zijn dat de termijnen steeds beter gehaald worden en er daardoor minder verzoeken tot schadevergoeding worden ingediend. De daling van het aantal beroepen en schadevergoedingen hangt wellicht samen met het feit dat de doorlooptijden beter worden gehaald.

³⁹ Gegevens zijn in januari van de opvolgende jaren verkregen vanuit rechtspraak. Als in een rij <5 of <10 voorkomt kan het totaal van de rij afgerond zijn op 5-tal.